

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MARKETING VYSOKÝCH ŠKOL

Autor práce: Dominika Wicherová

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

Katedra: Společenských věd

2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Ladislavu Skořepovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

ABSTRAKT

ABSTRACT

1 Úvod

Vysokoškolské vzdělání je v České republice, stejně tak v ostatních vyspělých zemích klíčem k zaměstnanosti, prestiži, vyšším výdělkům, vyšší životní úrovni a celkové kvalitě života. K tomu, aby se daná země stále rozvíjela, je potřeba vzdělaného národa, pouze vzdělaný člověk může uspět v proměnách současného světa, získat výhodu na trhu práce, prosadit se před konkurencí a pouze vzdělaná společnost může dlouhodobě prosperovat, překonávat krizová období bez cizí pomoci a udržet si identitu.

Oblast terciárního studia poskytuje ten nejvyšší stupeň vzdělání, které v České republice i a v celé Evropě prošlo četnými změnami. Vzájemné sblížení evropských států z ekonomického a politického hlediska podpořilo také vývoj sjednocení ve vzdělání.

Politika EU a Boloňský proces nastartovali novou éru vysokého školství - reformou terciárního vzdělání (novela zákona o VŠ), implementací ECTS (kreditový systém), zavedení pojmu kvalita vysokých škol a jejich hodnocení v rámci akčního plánu rozvoje, které evropské země směřuje k vytvoření otevřeného Evropského prostoru VŠ do roku 2010, posílením autonomie a odpovědnosti vysokých škol, diverzifikací vysokoškolských institucí, odstraněním bariér sociálních, zdůrazněním kvality vyučování apod. Mezi dalšími novinkami, které přinesl boloňský proces, patří např. dodatek k diplomu, vypracování srovnatelných kritérií a metodologie a tím udržet kvalitu VŠ a zvýšit konkurenceschopnost vzdělávacího systému.

Pojem kvalita se ve školském sektoru nyní skloňuje ve všech pádech. Hlavní koncept kvality VŠ spočívá v myšlence, že vysoká škola by se měla chovat jako běžná obchodní společnost, která se musí ve svých aktivitách zaměřovat na neustálé zlepšování kvality, na správnou propagaci a zesilovat nabídku produktů. Klíčovým úspěchem k dosažení těchto cílů je kvalitní management školy, který se bude přizpůsobovat tržnímu mechanismu, kde student je pojímán především jako klient.

Primárním cílem této závěrečné práce je poskytnout ucelený rámec informací o vysokém školství v České republice z hlediska porovnání kvantity a kvality vysokých škol a jejich poskytovaných služeb, přístupu jednotlivých institucí. Pokusí se také

specifikovat postavení studenta na veřejné vysoké škole oproti škole soukromé. Na závěr bude analyzována kvalita jednotlivých vybraných vysokých škol.

První kapitola uvádí primární právní předpisy, které v našich podmínkách upravují systém vzdělávacích institucí, vyjmenuje základní členění a hospodaření vysokých škol, vysvětlí také působnost MŠMT.

Druhá kapitola se zaměřuje na možné dostupné formy a typy nabízeného vysokoškolského studia, průběh přijímacího řízení a celkovou úspěšnost přijetí ke studiu.

Třetí kapitola se pokusí zhodnotit současný stav vysokého školství v České republice, vysvětlí důležité pojmy např. Boloňský proces, kreditové systémy. V podobě přehledných grafů a tabulek poskytne ucelený náhled o vývoji vysokých škol, informace o počtech studentů (přijetí ke studiu, stále studují, pokračují na navazujícím studiu, věková skupina apod.), o absolventech a jejich uplatnění na trhu práce.

Čtvrtá kapitola vyhodnocuje kvalitu VŠ, porovnává jednotlivé soukromé a veřejné vysoké školy a vytyčuje hlavní rozdíly mezi nimi, přiblíží postup určení kvality podle různých metodik a představí současnou nabídku trhu se vzděláním.

Závěr práce se věnuje shrnutí zjištěných informací, zhodnocení celkového stavu českého vysokého školství i na přístup, kterým jednotlivé instituce přistupují ke studentovi a zda jej chápou jako klienta. Získané informace jsou seskupeny, zhodnoceny a jejich výsledkem je srovnání odlišností veřejné a soukromé vysoké školy a jejich celkovému přístupu ke studentům.

2 Cíl a metodika práce

Cíl

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit současný stav vysokoškolského vzdělání, porovnat veřejné a soukromé vysoké školy a jejich vztah ke studentovi jako klientovi a také zmapovat silné a slabé stránky jednotlivých institucí. Dále bude zhodnocena kvalita vzdělávacích služeb jednotlivých fakult a podány informace tak, aby vytvořily ucelený rámec, který pomůže pochopit systém vysokých škol a snad pomůže uchazeči při usnadnění výběru vysoké školy (státní, soukromá, veřejná), fakulty, studijního oboru i studijního programu.

Metodika

Teoretická část popisuje a vysvětluje systém vysokých škol a související důležité pojmy oblasti školství. Definiuje právní předpisy, charakterizuje typy a formy studijních programů, dále boloňský proces i nově zavedený kreditový systém.

V praktické části je vysvětlen postup hodnocení kvality vysokých škol, charakterizuje vnitřní a vnější typ hodnocení kvality i pojem sebehodnotící zpráva. Na základě uvedených metodik jsou použity pravdivé údaje jednotlivých vysokých škol, které jsou shrnuty do výsledné zprávy, která hodnotí kvalitu jednotlivých vysokých škol v České republice. Praktická část je doplňována přehlednými grafy i tabulkami, které popisují vývoj, trendy, meziroční nárůsty, meziroční poklesy jak v procentech, tak v číselném vyjádření.

Pro tvorbu práce byly využity výroční zprávy vybraných vysokých škol, MŠMT, také zprávy Akreditační komise ČR, dokumenty EU např. Bílá kniha, právní předpisy z oblasti školství, formulář Národních zpráv Boloňského procesu z Boloňského sekretariátu, hodnotící zprávy MŠMT, odborná literatura např. Školství pod lupou, ročenky UIT, časopisy vydávány vysokými školami, denní tisk, internetové stránky i zprávy OECD, dokument Koncepce VŠ, analýzy vydané ústavem pro informace a vzdělání.

3 Systém vysokého školství v České republice

Nejvyšší článek vzdělávací soustavy je tvořen vysokými školami, které jsou vrcholnými centry vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti. Tyto instituce hrají klíčovou roli ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti tím, že uchovávají poznání, pěstují vědeckou činnost, umožňují získávat, rozšiřovat a prohlubovat znalosti v různých oborech. Mimo jiné, hrají aktivní roli ve veřejné diskuzi o společenských a etických otázkách, pomáhá utvářet občanskou společnost a rozvíjet regionální, národní i mezinárodní spolupráci¹.

Soustavu vysokých škol tvoří **veřejné** vysoké školy univerzitního a neuniverzitního typu, vysoké školy **soukromé** a **státní**. Státní vysoké školy jsou v ČR zřízeny Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra. Fungují v odlišném režimu od soukromých a veřejných vysokých škol. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že nemají povinnost předávat informace o svých studentech do evidence (centrální evidence SIMS). **SIMS** je zkrácené označení pro tzv. „*Sdružené informace matrik studentů*“. Jde o centrální celostátní databázi a informační systém, který provozuje MŠMT. Zde jsou shromažďována data z matrik všech veřejných i soukromých škol v ČR².

Vysoká škola univerzitního typu může uskutečňovat všechny typy studijních programů. Zaměřuje se jak na pedagogickou činnost, tak na činnost vědeckou, výzkumnou, vývojovou i uměleckou. Univerzity jsou členěny na fakulty. Každá fakulta je složena z jednotlivých kateder.

Vysoké školy nabízejí různé studijní programy. Absolventi bakalářských studijních programů získávají titul bakalář (Bc.), absolventi magisterských studií titul magistr (Mgr.) nebo inženýr (Ing.), popř. doktor medicíny, doktor veterinárních věd

¹ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění některých předpisů.

² SIMS, 4. 6. 2009, Jakub Zásnět, Mgr. Martin Maňásek, is.cuni.cz/IS-89-version1.pdf

(MUDr., MVDr. apod.). Složením rigorózní zkoušky³ lze dále získat titul PhDr., RNDr.)⁴.

Studijní program podléhá akreditaci, kterou uděluje ministerstvo na základě stanoviska Akreditační komise zřízené vládou. V rámci akreditace se rozhoduje o oprávnění přiznávat akademické tituly. Akreditační komise provádí i srovnávací hodnocení fakult v jednotlivých oborech. Studijní program zpracovává a předkládá komisi VŠ a je určen typem a formou studia. Součástí studijního programu je zpravidla jeho členění na obory. Studijní obory se člení dle číselníků Kvalifikace kmenových oborů vzdělání (v současnosti cca 150 studijních oborů). Třídění těchto oborů odpovídá tradičnímu třídění vědních oborů např. humanitní vědy, společenské vědy, přírodní vědy, pedagogické vědy apod.

Vysoké školy prodělaly mnoho změn po roce 1999. V roce 1998 byl přijat nový vysokoškolský zákon – *zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách*. Tato novela dovolila vzniknout neuniverzitním VŠ. Dále umožnila, aby o akreditaci studijních programů mohli požádat další vědecké a vzdělávací instituce a je povoleno zakládat soukromé vysoké školy. Byl položen základ SIMS, který slouží také jako podklad pro rozpočet vysokých škol⁵.

3.1 Politika rozvoje vysokoškolského vzdělání v ČR

Politika rozvoje vysokoškolského vzdělání byla po roce 1989 zaměřena na vytvoření prvního nového zákona o VŠ a jeho implementaci, poté sestavení silných a slabých stránek právního prostředí, která byla pokládána za určitý způsob tvorby strategie. Koncem 90. let došlo ke zpracování skutečných koncepčních materiálů

3 Rigorózní zkouška je typ státní zkoušky při vysokoškolském studiu na některých vysokých školách univerzitního typu. Předtím je nutné získat též magisterský titul.

4 Vývojová ročenka Školství v ČR 2003/04 – 2008/09, Ústav pro informace a vzdělání

5 Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

schválených vládou i dokumentů, vyplývajících ze zákona a strategických materiálů schválených MŠMT.

Zájmem každého státu, resp. jeho vlády, je, aby jeho občané byli vzděláni a vytvářely tak vyspělou společnost. Proto je v těchto podmínkách nemožné, aby oblast školství nebyla státem nijak kontrolována a koordinována. Strategické a koncepční cíle vycházejí z analytického rozboru situace VŠ v ČR a zároveň reagují na evropský i světový vývoj, jehož nejdůležitější materiály jsou:

- materiály Evropské komise – Lisabonský proces
- deklarace a komuniké, přijaté v rámci Boloňského procesu: Sorbonnská deklarace (1198), Boloňská deklarace (199), Pražské komuniké (2001), Berlínské komuniké (2003).
- Lisabonská úmluva o vzájemné uznávání vysokoškolských kvalifikací z roku 1997.

Na nadnárodní úrovni jde o tyto dokumenty:

- Programové prohlášení vlády ČR 2002.
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.
- Národní politika výzkumu a vývoje v České republice
- Národní program rozvoje vzdělání v České republice – Bílá kniha.
- Strategie rozvoje terciárního vzdělání do roku 2010.
- Memorandum a celoživotní učení

Stát tedy vytvořil určitý rámec školství, který je spravován **ministerstvem** (*Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – MŠMT*), právními předpisy a **strategickými dokumenty**. Dokumenty přijaté na nejvyšší státní úrovni, především programová prohlášení nastupujících vlád, deklarovaly vzdělání jako jednu ze zásadních priorit. Příprava zákona o vysokých školách vycházela z podrobného rozboru právního prostředí VŠ v Evropě a z celosvětového trendu decentralizace řízení vysokoškolských systémů. Výsledkem je vysoce autonomní postavení českých vysokých škol a kompetence státní správy limitované na nutné minimum s využitím principu nepřímého řízení prostřednictvím rozdělování stáních finančních prostředků. Bílá kniha je koncepční materiál dotýkající se celé vzdělávací soustavy. Současně se

schválením Bílé knihy požádala vláda ministra školství o zpracování podrobnějšího strategického materiálu – Strategie rozvoje terciárního vzdělávání do roku 2005 (2010).

3.2 Základní členění vysokých škol v ČR

Vysoká škola může být veřejná, soukromá či státní. Státní VŠ je vojenská a policejní. Vysoké školy se řídí zákon o vysokých školách (č. 111/1998 Sb.) ve znění pozdějších předpisů. Činnost VŠ dále upravují jejich vnitřní předpisy, které na zákon navazují a podléhají registraci MŠTM⁶.

Veřejné vysoké školy sázejí na dlouhou tradici „alma mater“ elity společnosti a základnou vědecké a výzkumné činnosti. SVŠ mají sice krátkou historii, ale za svůj primární cíl si kladou studentovi zajistit uplatnění na trhu práce. Veřejné vysoké školy mají v rámci sektoru výhodnější postavení, nemusí soupeřit o studenty, jsou vybaveny komplexy budov, kolejí a menz a neplatí se zde školné, proto je faktem, že většina studentů se hlásí právě na VVŠ.

Soukromé VŠ na rozdíl od VVŠ musí bojovat o studenta, kterého berou právě jako klienta a tato skutečnost je nutí, aby nabídly něco více např. individuální přístup ke studentovi, modernější přístup výuky, bonusy, e-learning, knihy a učební pomůcky zdarma apod.

3.2.1 Veřejné vysoké školy a jejich správní orgány

Veřejná VŠ může být zřízena nebo rušena pouze zákonem a její činnost je financována především ze státního rozpočtu. VVŠ

V České republice existuje 26 veřejných VŠ. Jejich seznam je uveden v příloze této práce.

VŠ je spravována samosprávnými akademickými orgány, kterými jsou⁷:

- **Akademický senát**

Akademický senát je samosprávným zastupitelským orgánem, který má nejméně 11 členů, z toho nejméně jedna třetina je tvořena studenty. Počet členů, způsob jejich volby a volby předsedy akademického senátu i důvody vzniku upravuje vnitřní předpis

⁶ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

⁷ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

VŠ. Akademický senát pořádá zasedání, která jsou vždy veřejná. Akademický senát rozhoduje na návrh rektora o zřízení, sloužení, nebo rozdělení součástí VŠ, schvaluje vnitřní předpisy, rozpočet a podmínky pro přijetí ke studiu.

- **Rektor**

V čele veřejné VŠ stojí rektor. V jeho pravomoci je jednat a rozhodovat ve věcech škol. Rektor je jmenován prezidentem republiky na dobu 4 let na návrh ministra školství, mládeže a tělovýchovy. V době nepřítomnosti je zastupován protektory.

- **Vědecká rada**

Vědeckou radu tvoří členové, které jmenuje rektor, a tvoří ji významní představitelé oborů, v nichž VŠ uskutečňuje vzdělávací či vědeckou činnost. Mezi hlavní činnosti rady spadá projednávání dlouhodobých záměrů školy, schvalování studijních oborů a vyjadřování se k otázkám, které předložil rektor.

- **Disciplinární komise**

Disciplinární komise projednává disciplinární přestupky studentů a nezakládá se v případě, pokud jsou všichni studenti školy zapsáni na jejích fakultách.

- **Správní rada**

Správní rada má nejméně devět členů. V případě, že má členů více, musí být tento počet dělitelný třemi. Členové jsou jmenováni ministrem za podmínky, že jednotliví členové nejsou zaměstnanci školy. Správní rada vydává písemný souhlas k právním úkonům týkajících se nabytí či převodu nemovitých věcí apod. Dále schvaluje rozpočet školy a výroční zprávu.

- **Kvestor**

Kvestor řídí hospodaření a správu veřejné vysoké školy.

3.2.2 Soukromé vysoké školy

Zákon charakterizuje soukromou VŠ jako právnickou osobu, která má sídlo nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti na území některého z členského státu Evropské unie. Její vznik je podmíněn státním souhlasem ministerstva. Počet soukromých škol výrazně převyšuje počet škol veřejných. Z pohledu počtu studentů však výrazně vedou VVŠ, na kterých studuje 90 procent všech vysokoškoláků. Soukromé vysoké školy mají své příznivce, ale i odpůrce a hlavní nevýhodou je školné. Masový nárůst těchto institucí je datován v letech 1999 – 2004, v období po vydání vysokoškolského zákona.

3.2.3 Státní vysoké školy

V ČR existují pouze dvě státní VŠ, které jsou spravovány jednotlivými ministerstvy (*Ministerstvem obrany a ministerstvem vnitra*). Tyto instituce nemají právní subjektivitu a jsou organizačními složkami státu. Jejich samospráva je omezena. Můžeme jmenovat **Policejní akademii v Praze a Univerzitu obrany v Brně**.

Univerzita obrany byla zřízena zákonem č. 214/2004 Sb., o zřízení univerzity obrany. Jejím hlavním posláním je vysokoškolská příprava důstojnického sboru profesionální armády ČR. Zaměřuje se především na vzdělávací a výzkumnou činnost a cvičí profesionály pro potřeby armády⁸.

Policejní akademie je státní vysokou školou univerzitního typu. Hlavní působnost zde má ministerstvo vnitra. Mezi orgány školy patří vědecká rada, akademický senát, disciplinární rada a ediční rada.

3.3 Hospodaření vysokých škol

Veřejná vysoká škola vázána zákonem, který ji určuje, že smí užívat svůj majetek k plnění úkolů ve vzdělávací či tvůrčí činnosti. VŠ účtuje v soustavě podvojného účetnictví, kde odděluje náklady a výnosy spojené s doplňkovou činností. Rektor odpovídá za účelné využívání příspěvků a dotací, které VŠ čerpá ze státního rozpočtu.

Veřejná škola je povinna sestavit rozpočet na kalendářní rok, podle kterého hospodaří. Mezi příjmy patří příspěvky ze státního rozpočtu, dotace ze státního rozpočtu, výnosy z majetku, výnosy z doplňkové činnosti i příjmy z darů. Její rozpočet nesmí být nikdy deficitní. Ze zisku zřizuje fondy např. rezervní, sociální, stipendijní apod.

Soukromá VŠ je na rozdíl od státní VŠ povinna zajistit si finanční prostředky vlastní činností. Ministerstvo může poskytnout dotaci na vzdělávací činnost, nebo dotaci na stipendijní programy, ale není to její povinností.

⁸ Zákon č. 214/2004 Sb., o vysokých školách.

3.4 Působnost ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo (dále jen MŠMT) je ústředním orgánem státní správy, jehož působnost je upravena zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánech státní správy v ČR v aktuálním znění⁹.

Ministerstvo schvaluje vnitřní řád veřejných VŠ. Kontroluje také, zda vnitřní řád veřejné VŠ není v rozporu s právními předpisy. Pokud zjistí opak, vyzve školu, aby v přiměřené lhůtě tuto skutečnost napravila. Ze zákonných důvodů je ministerstvo oprávněno omezit výkon této veřejné instituce. Ministerstvo dohlíží také na soukromé VŠ, především na jejich výkon. V případě porušení povinností uvedených v zákoně může ministerstvo odejmout státní souhlas k výkonu vzdělávací činnosti.

MŠMT poskytuje VŠ příspěvky na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou i uměleckou činnost podle zákona. Soukromým VŠ působící jako prospěšně obecné společnosti může MŠMT poskytovat dotaci na akreditované studijní programy a programy celoživotního vzdělání. Na základě právních předpisů poskytuje ministerstvo VVŠ *neinvestiční příspěvky* na úhradu stipendií studentů prezenčního studia (v roce 2007 739, 447 mil. Kč), na *Fond vzdělávací politiky* (110, 045 mil. Kč), na *mimořádné aktivity*, na *krátkodobé pobyty zahraničních studentů*, na *sociální stipendia* apod. Ministerstvo poskytuje také dotace kapitálové v rámci programů reprodukce majetku. Soukromá VŠ je povinna si finanční prostředky zajistit sama, v roce 2007 ovšem byla poskytnuta soukromá dotace a to jediné VŠ – VŠ veřejné správy a mezinárodních vztahů. Soukromé VŠ si ovšem nemusí stěžovat. Celkem 36 z celkového počtu SVŠ, které v roce 2007 působily v ČR, získaly dotaci na sociální a ubytovací stipendia v celkové výši cca 28 000, 6 tis. Kč.

Celkové výdaje na VŠ vynaložené z kapitoly ministerstva činily 29, 9 mld. Kč. V porovnání s předešlými roky došlo k nárůstu výdajů o 5,3 mld. Kč, cca 21, 3%. Běžné výdaje činily 24, 7 mld. Kč, meziročně vzrostly o 1, 9 mld. Kč, což odpovídá nárůstu o 8, 5%. Investiční (kapitálové výdaje) činily 5, 2 mld. Kč.

Tab. 1: Výdaje na veřejné VŠ

Výdaje na veřejné vysoké školy z rozpočtu kapitoly	Rok
--	-----

9 Zákon č. 2/1969 Sb., o vysokých školách.

<i>333 MŠMT, ve stálých cenách v tis. Kč, 2005 - 2007</i>	2005	2006	2007
Výdaje na VVŠ celkem	24 635 030, 4	27 050 357, 1	28 361 748, 4
Neinvestiční	20 265 771, 7	22 218 891, 4	23 448 100, 6
Investiční	4 369 258, 8	4 831 465, 7	4 913 674, 9

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ČR v roce 2007, MŠMT

4 Možnosti a formy studia na vysokých školách

Vysokoškolské vzdělání je získáno studiem studijního programu dle studijního plánu. V současnosti mohou zájemci využít mnoha možností, jakým způsobem a kde pokračovat ve svém studiu. Významnou úlohu hraje nejen název programu, ale také jeho typ a forma. České školství definuje **tři formy studia – prezenční, kombinované a distanční.**

4.1 Kombinované studium

Kombinované studium je obdobou dálkového studia. Spojuje vzájemně denní a distanční formu. Výuka probíhá v různých časových intervalech např. třídenními bloky jednou za tři měsíce, každý víkend, nebo jako soubor konzultací s vyučujícím. Tato forma studia bude vyhovovat především těm, kteří považují přednášky za zbytečné a dávají přednost samostudiu. Studium je výhodné především pro pracující.

4.2 Prezenční studium

Prezenční forma studia, dříve známá jako denní forma, je charakteristická tím, že výuka probíhá v kterýkoliv den a hodinu. Nezáleží na tom, zda je ráno, odpoledne či večer. Student má status „*studenta*“ a je povinen navštěvovat semináře.

4.3 Distanční studium

Distanční forma studia (dálkové studium) je typické tím, že student navštěvuje školu např. jednou týdně. K této formě patří nerozlučně e-learning. E-learning je definován jako zvláštní forma distančního studia, kdy student získává studijní materiály pomocí informační technologie¹⁰. Tento pojem nemá jednoznačnou definici. Můžeme jej chápat jako systém, prostředek, zdroj informací i proces (komunikační proces umožňující komunikaci studenta a vyučujícího). Je to velice moderní forma výuky, která šetří čas a náklady (jak studenta tak VŠ)¹¹.

Studijní programy a studijní obory jsou kódovány dle metodického pokynu MŠMT. Studijním programům se přidělují kódy v soustavě STUDPROG ve formátu P-

10 Přednáška: E-learning – moderní forma studia, Mgr. R. Kolibač.

11 <http://is.muni.cz>

SS-XY. První pozice kódu (P) vyjadřuje typ studijního programu (B jako bakalářský, M jako magisterský, P jako doktorský, N jako magisterský navazující), druhé a třetí místo označuje skupinu kmenových oborů, která je v daném oboru dominantní a čtvrtá a pátá pozice je číslo studijního programu v rámci skupiny. Studijní programy se značí v soustavě KKOV (SS-KK-P/RRR). Studium v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu může probíhat též ve spolupráci se zahraniční VŠ, která realizuje obsahově související programy.

4.3.1 Bakalářský studijní program

Bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v magisterském studijním programu. Standardní doba studia se pohybuje v rozmezí 3 – 4 let. Student ukončí program složením státní závěrečné zkoušky, při které musí také obhájit svou bakalářskou práci. Pokud úspěšně vykoná všechny body této zkoušky, uděluje se mu titul bakalář.

4.3.2 Magisterský studijní program

Magisterský studijní program přinese studentovi teoretické poznatky, které jsou založeny na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje. Navazuje na bakalářský studijní program a trvá nejméně jeden a nejvýše tři roky. V některých případech se může délka studia pohybovat od čtyř do šesti roků. Studium je ukončeno závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je také obhajoba diplomové práce. Absolvent magisterského studia může získat např. tyto tituly: v oblasti ekonomie, technických věd, technologií „*inženýr*“ (Ing.), v oblasti architektury „*inženýrský architekt*“ (Ing. arch.), ale také MUDr., MDDr., MVDr., MgA., Mgr.

Magisterské studijní programy jsou nabízeny běžně jak veřejnými vysokými, tak soukromými školami. Některé veřejné VŠ nabízí rok magisterského studia formou placenou jako celoživotní vzdělání v případě, že uchazeč by nebyl přijat do řádného studia. Po úspěšném absolvování prvního roku v placené formě by následoval přechod do řádného ročníku magisterského studia, který je již zdarma.

4.3.3 Doktorský studijní program

Standardní doba studia se pohybuje v rozmezí 3 – 4 let. Studium probíhá podle individuálního studijního plánu pod vedením školitele a je ukončeno státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce, kterými se prokazuje schopnost a připravenost

k samostatné činnosti. Absolvent získá právo užívat titul „doktor“. Doktorské studijní programy provozují pouze veřejné VŠ, soukromé VŠ tuto možnost nemají.

Dle statistik OECD se většina programů orientuje na ekonomiku, poté následují humanitní studijní programy (teologie, sociologie, pedagogika, mezinárodní vztahy), na posledních místech se nachází obory se zaměřením na zemědělství.

Tab. 1: Přehled počtu studentů VVŠ dle studijních programů v letech 2001 - 2004

4.3.4 Celoživotní vzdělání

Celoživotní učení představuje zásadní koncepční změnu pojetí vzdělání, při níž jsou všechny možnosti učení (celý vzdělávací systém) chápány jako jediný propojený celek, který dovoluje rozmanité a četné přechody mezi vzděláním, zaměstnáním. Formální vzdělávací systém vytváří sice nezbytný základ, ale tvoří pouze jednu jeho část. Celoživotní učení můžeme chápat jako nepřerušovanou linii „od kolébky do zralého věku“¹². Na doporučení Evropské komise připravily všechny země EU své strategie celoživotního učení. Od roku 2007 ji má i Česká republika. Dokument byl schválen dne 11. 7. 2007 Vládou ČR v podobě usnesení č. 761 ze dne 11. července 2007. Strategie celoživotního studia ČR je základním dokumentem pro ostatní průřezové a dílčí koncepce a politiky v této oblasti. Představuje ucelený koncept, jehož hlavní snahou je stanovit dosažitelné cíle, které mohou být financovány z evropských fondů v letech 2007 – 2013¹³.

Celoživotní vzdělání zahrnuje:

- *Formální vzdělání*, které je realizováno ve vzdělávacích institucích (školách apod.). Funkce, cíl a obsah studia i způsoby hodnocení jsou vymezeny právními předpisy. Zahrnuje navazující stupně vzdělání (základní, střední, vyšší odborné, vysokoškolské vzdělání).
- *Neformální vzdělání* zaměřující se na získání vědomostí, dovedností, které pomohou jedinci zlepšit nejen společenskou úroveň a postavení, ale také pracovní

12 PALÁN, Z. *Celoživotní učení. Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. str. 25 – 37.

13 <http://www.socialnipartnerstvi.cz/1-studie/2-strategie-celozivotniho-uceni-ceske-republiky.html>

uplatnění. Tento typ je zpravidla poskytován soukromými vzdělávacími institucemi nestátního charakteru.

- *Informální učení*, které je pojímáno jako proces získávání vědomostí, osvojování si dovedností z každodenních zkušeností a činností v zaměstnání, v rodině i volném čase. Na rozdíl od předešlých typů vzdělání probíhá neorganizovaně, nesystematicky a nekoordinovaně.

4.4 Příjímací řízení a průběh studia na VŠ

Minimální podmínkou pro přijetí na vysokou školu je ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou. Přijetí k magisterskému studiu navazujícímu je podmíněno řádným ukončením bakalářského studijního programu. Uchazeči se mohou hlásit i do více oborů. O počtu přijímaných studentů a podmínkách přijímacího řízení rozhodují VŠ samy. Přijímání ke studiu je obecně omezeno kapacitou dané instituce. Na centrální úrovni je počet studentů, který bude v daném roce financován, omezen, a to finanční částkou přidělenou VŠ v rámci normativního financování.

Rovný přístup k terciárnímu vzdělání je dán zákony a platí pro všechny věkové kategorie a i pro cizince. Podle vysokoškolského zákona je vzdělání na VVŠ bezplatné s výjimkou poplatků za úkony spojené s přijímacím řízením, za prodlužování studia nad stanovenou dobu, za studium dalšího programu a za studium v cizím jazyce. Studuje-li student déle, než je standardní doba studia (např. opakuje jeden ročník), potom musí zaplatit poplatek, který činí za každých dalších započtených šest měsíců nejméně jedenapůlnásobek základu. Poplatek za studium v cizím jazyce se stanovuje bez ohledu na základ. Výuka v bakalářských a magisterských programech se opírá o dvě hlavní metody studia – přednášky a cvičení. Magisterské studium je pojímáno individuálně podle plánu školitele. Návrhy Evropské komise vyvolaly vznik Národního rámce kvalifikací pro terciární vzdělání, které je kompatibilní s rámcem kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělání, tak celoživotního vzdělání.

4.4.1 Seznam jednotlivých fakult podle oborového členění

Pojem „*fakulta*“ pochází z latiny a v překladu znamená *schopnost, možnost, příležitost* a tím přesně VŠ je – příležitostí postoupit v žebříčku společnosti. Fakultou se rozumí oborově vymezená část univerzity nebo vysoké školy např. *strojní, přírodovědecká, filozofická*. *Fakulta není samostatnou právníckou osobou*, má však

řadu pravomocí, které jí udělila VŠ. Největším počtem fakult disponuje UK v Praze (16 fakult), nejméně jich má Univerzita Hradec Králové (2 fakulty).

5 Rozvoj terciárního vzdělání

5.1 Boloňský proces

U příležitosti 700 let pařížské Sorbonny podepsali ministři Francie, Německa, Itálie a UK zodpovědní za VŠ v květnu 1998 v Paříži Společnou deklaraci o harmonizaci výstavby Evropského systému VŠ tzv. Sorbonnskou deklaraci. Jejich hlavním cílem bylo sjednotit jejich vysokoškolské systémy, které se výrazně lišily, a shodou v konkrétních zásadách se výrazně změnili jejich systémy, což ovlivnilo i vysoké školství v ČR.

Sorbonnská deklarace vyvolala takový ohlas, že se v červnu 1999 sešlo 31 ministrů z 29 evropských zemí v Boloni, kde podepsali Boloňskou deklaraci (o vytvoření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělání do roku 2010). Tento dokument se stal akčním plánem rozvoje vysokého školství a otevřel možnost vytvořit nový systém – evropský. Za ČR podepsal úmluvu Eduard Zeman (ministr MŠMT).

Hlavními rysy nového systému bylo přijetí tří srozumitelných a srovnatelných stupňů vysokoškolského vzdělání – bakalářského, magisterského a doktorského, vypracování systému kreditů jako vhodného prostředku podpory studentské mobility, rozvoj celoživotního vzdělání, podpora evropské spolupráce v udržování kvality školství. Systém je založen na dvou základních cyklech – předgraduálním a postgraduálním. Přístup k druhému cyklu je pro studenta možný až po úspěšném ukončení prvního cyklu¹⁴.

Tento proces zahrnuje také reformu vysokoškolského vzdělání, která vychází z doporučení formulovaných ve zprávě OECD o stavu českého vysokého školství z roku 2006, která identifikovala hlavní problémy VŠ v České republice a v hrubých obrysech doporučila některé reformní kroky.

¹⁴ Evropský prostor vysokoškolského vzdělání: Společné prohlášení ministrů školství evropských států na setkání v Boloni dne 19. června 1999.

Akreditační komise začala v rámci hodnocení VŠ a jejich kvality zapojovat do činnosti svých pracovních skupin také studenty, v roce 2007 proběhlo Národní šetření studentů – NA6, které provedlo Akademické centrum studentských aktivit. V roce 2008 byly schváleny Evropskou komisí operační programy ČR financované ze strukturálních fondů EU na období 2007 – 2013, jež podporují rozvoj vysokoškolského vzdělání, jeho profesionalizaci v rámci výuky. Implementace Boloňského procesu probíhá na několika úrovních, na prvním místě stojí vypracování národní strategie VŠ v rámci procesu. Tato strategie je součástí Dlouhodobého záměru ministerstva, sestaveného na pět let (2006 – 2010)¹⁵.

Shrnutí:

V Boloňské deklaraci z roku 1999 stanovili ministři v jednotlivých zemích 6 konkrétních cílů:

- Přijmout systém srozumitelných a srovnatelných stupňů/titulů vysokoškolského vzdělání.
- Přijmout existenci tři stupňů studia – bakalářského, magisterského, doktorského.
- Zavést systém kreditů, který bude podporovat studentskou mobilitu.
- Podporovat mobilitu studentů.
- Podporovat evropskou spolupráci v oblasti kvality VŠ.
- Posilovat evropskou dimenzi ve VŠ.

Výsledkem Pražského komuniké (2001) bylo zhodnocení a stanovení nových oblastí – celoživotní vzdělání, zapojení vysokých škol i studentů do posílení atraktivity a konkurenceschopnosti EHEA.

V Berlínském komuniké v roce 2003 byly zvoleny priority do roku 2005. Jednalo se o zabezpečení kvality s cílem vytvořit metodologii pro zajištění kvality – vedoucí úlohu má v současnosti ENQA¹⁶. O dva roky později byl v Bergenu přijat návrh zastřešující rámce kvalifikací pro EHEA, který má být komplementární s rámcem kvalifikací. V roce 2007 se konala konference v Londýně, která se zaměřila na Evropský systém pro přenos a akumulaci kreditů v souvislosti s výstupy z učení a

¹⁵ Formulář Národních zpráv Boloňského procesu: 2007 – 2009.

¹⁶ European Association for Quality Assurance in Higher Education.

studijní zátěží. V roce 2009 se ministři setkali v Lovani, kde si stanovili priority na následujících deset let do roku 2010 jako pokračování Boloňského procesu.

5.2 ECTS a kreditové systémy

Počátky ECTS (*European Credit Transfer and Accumulation System*) se váží k roku 1989, kdy se stal součástí **Erasmus**, který funguje jako program mobility pro vysokoškolské studenty, pedagogy. ECTS je považován za nástroj zajišťující transparentnost a srovnatelnost studijních programů. Sehrává významnou úlohu v Evropském rámci kvalifikací i při vytváření soustav kvalifikací.

Zavedení ECTS do národních vysokoškolských systémů je považováno za úspěšný krok v oblasti vytváření **EHEA** (*Evropský prostor vysokoškolského vzdělání – European Higher Education Area*). Ačkoliv v mnoha zemích není systém implementován zcela a bez problémů, je přesto jediným kreditním systémem úspěšně používaných v celé Evropě (cca 30 zemí). Některé země sice mají vlastní kreditní systém, ale ten je většinou s ECTS kompatibilní.

Základním pilířem systému ECTS je používání kreditů, které jsou přiřazeny jednotlivým komponentům vysokoškolského studia (předmětům, modulům, programům, apod.). Kredity student získává při úspěšném zakončení předmětu či studia při splnění předem stanovených výsledků z učení. To znamená, že mu lze uznat i kredity za studium na jiné vysoké škole. Studenti dostávají u daných komponentů vždy stejný počet kreditů nezávisle na známce, kterou za absolvování dostali. Systém je nastaven tak, že studijní zátěž v jednom akademickém roce odpovídá 60 kreditům. Standard 60 kreditů za rok je uplatňován jako faktor v zajišťování kvality výuky. Faktory, které ovlivňují kreditové ohodnocení u komponentů jsou studijní zátěž¹⁷ a výstupy z učení¹⁸.

¹⁷ Studijní zátěž se rozumí veškerý čas spojený s aktivitami učení, jako jsou přednášky, semináře, cvičení, zkoušky, samostudium apod.

¹⁸ Výstupy z učení jsou vyjádřeny prostřednictvím kompetencí, značí, co bude student vědět, čemu bude schopen rozumět, co bude schopen dělat, až daný předmět ukončí.

Podobně jako samotný kreditor systém také škola hodnocení v rámci ECTS slouží k větší transparentnosti mezi jednotlivými vysokoškolskými systémy, protože usnadňuje převádění kvalifikace mezi jednotlivými školami a tím umožňuje uznávání. Tato škála slouží k ohodnocení studijních schopností studenta ve vztahu ke studijním schopnostem ostatních. Základním principem tohoto systému je v první řadě rozdělení studentů do dvou skupin podle toho, zda studenti splnili/nesplnili požadavky pro úspěšné vykonání zkoušky. Skupina úspěšných studentů je rozdělena do pěti skupin, kde je nejlepších ohodnoceno stupněm A, dalších 25 % stupněm B, dalších 30 % stupněm C, dalších 25 % stupněm D a posledních 10 % stupněm E. Skupina studentů, kteří požadavky nesplnili, jsou hodnoceni buď stupněm FX nebo F. Tato Známkovací stupnice není v rámci ECTS povinná, ale pouze doporučená, protože zajišťuje kvalitu na škole. Známkovací tabulka ECTS pro porovnání dvou systémů hodnocení. V současné době se proto přistupuje k používání známkové tabulky, která je založena na statickém rozložení známek u každého studijního programu v dané známkové soustavě.

Tab. 2: Známkovací tabulka ECTS pro porovnání dvou systémů hodnocení

Systém hodnocení A	Rozložení v %	Kumulativní v %	Systém hodnocení B	Rozložení v %	Kumulativní v %
30 lode	5, 6	5, 6	1	20	20
30	15, 7	21, 3	2	35	55
29	0,5	21, 8	3	25	80
28	12,3	34, 1	4	20	100
27	11,8	45, 9			
26	9,0	54, 9			
25	8, 2	63, 1			
24	11, 3	77, 1			
23	2, 7	74, 4			
22	6, 0	83, 1			
21	2, 3	85, 4			
20	5, 7	91, 1			
19	1, 9	93,0			
18	6, 9	100			

Zdroj: ECTS User's Guide, 2009.

Česká republika patří k několika málo zemím, kde užívání kreditního systému na VŠ není dáno zákonem. V ČR kreditní systém užívají všechny veřejné a státní VŠ a některé soukromé školy. V roce 2008 byl kreditní systém zaveden více než s 80 % soukromých vysokých škol. ECTS je považován za implementovaný, je-li zaveden ve většině studijních programů, ale systém přidělování kreditů závisí na počtu kontaktních hodin a studijní zátěži, což není zcela v souladu s pravidly ECTS

Školy mívají zaveden kreditní systém ECTS nebo vlastní kreditní systém obvykle který je kompatibilní.

5.3 Současný stav vysokého školství a možnosti uchazeče

V roce 2008/2009 uskutečňovalo svoji vzdělávací činnost 71 vysokých škol, z toho 26 veřejných. Soustavu vysokého školství dále doplňují 2 státní školy.

V akademickém roce 2008/2009 studovalo na veřejných a soukromých VŠ celkem 369, 6 tis. studentů. Na veřejných školách studovalo v roce 2006/2007 285, 2 tis. studentů, v roce 2008/2009 již 319, 6 tis. student. Na soukromých VŠ byl počet studentů v roce 2006/2007 celkem 31, 6 tis., v roce 2007/2008 studovalo na soukromých školách již 50, 7 tis. studentů. Meziroční nárůst celkového počtu studentů oproti předchozímu roku dosahuje v roce 2008 u veřejných vysokých škol 5, 4%, v roce 2009 6, 3%. U soukromých škol byl zjištěn meziroční nárůst o 21, 1 % a v roce 2009 již 32, 4%.

Graf 1: VŠ – počty škol v letech 2003 – 2008

Zdroj: ÚIV, Vývojová ročenka Školství v ČR 2003/04 - 2008/09

5.3.1 Soukromé vysoké školy

Zákon o vysokých školách z roku 1998 dal možnost vzniku soukromým vysokým školám, které nabízejí především tříleté bakalářské studium. K prvním soukromým vysokým školám, které získaly akreditaci, patří např. Bankovní institut vysoké školy, a. s., Praha 7, Evropský polytechnický institut s. r. o., Kunovice, Vysoká škola hotelová v Praze, ŠKODA AUTO, a. s., Literární akademie s. r. o., Praha 4.

Rozvoj soukromého školství zažil „boom“ po roce 2000. V roce 2002 nabízelo bakalářské studium v ČR jen 27 soukromých VŠ, po roce 2005 bylo škol již 39. V posledním sledovaném roce bylo v ČR celkem 45 soukromých škol. S prudkým nárůstem počtu škol vzrostl i celkový počet studentů. V roce 2002 navštěvovalo SVŠ 7, 9 tis. studentů, o tři roky později se počet ztrojnásobil, a to až na téměř 50, 1 tis. studentů.

Nejžádanějšími studijními programy na soukromých VŠ jsou Ekonomické vědy a nauky, ve kterých v roce 2002 studovalo celkem 5, 5 tis. studentů. D roku 2005 vzrostly počty studentů v tomto studijním oboru více než dvojnásobně. V roce 2007 studovalo ekonomické vědy a nauky již 21, 2 tis. studentů a v roce 2008 tyto počty

vzrostly o 6, 4 tis. studentů. Dalším studijním programem, který zaznamenal vývoj je: Humanitní a společenské vědy a nauky. Zde v roce 2002 studovalo jen 585 studentů, v roce 2005 již 4 661 studentů a v roce 2008 dokonce již 11, 3 tis. studentů. Poté, co se týče oblíbenosti, následuje Pedagogika a Právní vědy a nauky¹⁹.

V prezenčním studiu počty studentů vzrůstaly pomaleji než ve studiu distančním a kombinovaném. Z toho jasně vyplývá, že převážně většina studentů kombinuje studium se zaměstnáním. V roce 2002 studovalo v prezenčním studiu 4, 4 tis. studentů v distančním a kombinovaném téměř 3,5 tis. studentů. V roce 2008 se ale převaha obrátila, v prezenčním studiu studovalo jen 17, 3 tis. studentů, v distanční a kombinované formě 33, 5 tis. studentů, což je 10krát více než v roce 2002.

¹⁹ Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy České republiky v roce 2007, MŠMT, ÚIV: Ústav pro informace a vzdělání, 2008. ISBN 978-80-211-0560-7

Tab. 3: Obecný přehled soukromých vysokých škol po roce 2000

rok	počet soukromých vysokých škol	studenti soukromých vysokých škol		prezenční studium	distanční a kombinované studium	Poprvé zapsání do 1. ročníku
		celkem	z toho ženy			
2002	27	7 891	4 209	4 416	3 475	3 543
2003	28	13 286	7 339	6 867	6 419	4 787
2005	39	24 858	14 434	10 155	14 734	8 206
2007	42	40 939	24 658	14 756	26 225	12 271
2008	45	50 659	30 472	17 283	33 474	14 270

Zdroj: Ukazatele hodnotící přístup, účast a výstupy z terciárního vzdělání, ÚIV, 2007.

5.3.2 Veřejné vysoké školy

V akademickém roce 2008/2009 uskutečňovalo svoji vzdělávací činnost 26 veřejných škol. V roce 2003 studovalo celkem 230 985 studentů, z toho 77 799 v bakalářském programu, 123 659 v programu magisterském, pouze 13 796 studentů studovalo v navazujícím magisterském programu. V roce 2008 vzrostl počet studentů o 88 630 studentů, na 319 615 studentů. Z tohoto počtu studovalo 189 581 studentů bakalářský program, 53 384 studentů program magisterský. Navazující magisterský program zaznamenal největší skok z počtu 13 796 na 56 805 studentů

5.3.3 Přijímací řízení a úspěšnost k přijetí ke studiu

Ke studiu na veřejné a soukromé vysoké školy se v roce 2007 hlásilo celkem 146, 8 tis. uchazečů, k přijímacím zkouškám se dostavilo 91, 1% z nich, tj. 135, 2 tis. uchazečů. Ke studiu bylo přijato celkem 97, 2 tis. uchazečů, tj. 79, 9%. Meziroční nárůst uchazečů činil 5, 6% uchazečů. Na vysoké školy se hlásí převážně ženy, které tvoří 56, 9% z celkového počtu uchazečů. Muži jsou ovšem na rozdíl od žen úspěšnější v přijímacím řízení (79, 5%). Úspěšnost je počítána jako počet přijatých/ počet uchazečů, kteří se dostavili k přijímacímu řízení.

V České republice existuje 23 ekonomických fakult. Vyznačují se především tím, že dosahují podprůměrných hodnot, co se týče funkce mezinárodní i výzkumné. Podle statistik MŠMT nejvíce studentů hlásilo na Ekonomickou fakultu (TU), celkem 2127 uchazečů. Na druhém místě skončila Provozně ekonomická fakulta ČZU se 1786 uchazeči, dále Ekonomicko-správní fakulta MU s 1411 uchazeči. Nejméně studentů projevilo zájem o Fakultu výrobních technologií a managementu UJEP s pouhými 201 studenty, s podobnými výsledky skončila také Fakulta managementu v Jindřichově Hradci s 281 uchazeči nebo Fakulta multimediálních komunikací UTB s 260 uchazeči.

Největší pravděpodobnost přijetí mohou studenti očekávat na Fakultě výrobních technologií UJEP s 81 procenty, nebo na Obchodní podnikatelské fakultě v Karviné se 77 procentním úspěchem přijetí. Nejvíce studentů neukončilo studium na Ekonomicko-správní fakultě (64 procent) nebo na Fakultě informatiky a statistiky s 56 procenty. Největší pravděpodobnost úspěšného ukončení byla naměřena na Fakultě multimediálních komunikací, činí 82 procent. Naopak pouze 17 procent absolventů se raduje na Fakultě národohospodářské.

Co se týče pracovního trhu a míry nezaměstnanosti, nejmenší procento nezaměstnaných připravila Ekonomicko-správní fakulta nebo Národohospodářská fakulta VŠE (1 % nezaměstnaných). Nejhůře práci hledají absolventi Fakulty aplikované informatiky (12 %) a Fakulta multimediálních komunikací UTB s 10 %.

Tab. 4: Průběh studia vybraných fakult (podle procenta úspěšnosti přijetí)

Fakulta	VŠ	Zápis 2009	Šance (v %)	Neúspěšně ukončili studium (v %)	Úspěšně absolvoval (v %)	Pokračují v navaz. studiu (v %)	Nezaměstnaní (v %)
Podnikatelská	VUT	726	88	27	71		3
Výrobních technologií a managementu	UJEP	201	81	-	-	64	0
Obchodně podnikatelská v Karviné	SU	1656	77	53	41	60	6
Ekonomická	VŠB-TU	2127	76	29	57	47	5
Aplikované informatiky	UTB	438	62	-	-	58	12
Ekonomicko-správní	UPA	1041	62	48	38	51	3
Informatiky a statistiky	VŠE	881	60	56	34	56	6
Ekonomická	TU	476	56	24	59	51	1

Zdroj: Příloha lidových novin ze dne 16. Února 2010

Do skupiny pedagogických fakult a FTVS je zařazeno 12 fakult. Pedagogickou fakultu můžete najít na UK, JU, UJEP, UP, MU, OU, UHK, ZČU, TU. Tyto fakulty nepatří mezi nejúspěšnější na mezinárodním a výzkumném poli, spíše vystupují jako regionální se zaměřením na poskytování celoživotního vzdělání. Nejvíce studentů se letos zapsalo na Masarykově Univerzitě, nejméně na fakultě sportovních studií na Masarykově Univerzitě v Brně. Nejsnazší je dostat se na přírodovědně-humanitní a pedagogickou fakultu v Liberci, nejobtížněji na UK v Praze. Nejčastěji neúspěšní bývají studenti ústecké pedagogiky, cca 53 %, naopak vysoké podíly úspěšných absolventů vykazuje pedagogická olomoucká se 73 %. Nejvíce pokračovatelů v navazujícím studiu najdeme v Brně, nejméně na pedagogice na Ústecku s pouhými 12 %.

Uměleckých škol není mnoho a fakult je pouze devět. Orientují se na mezinárodní vzdělání. Na tyto fakulty se zapisuje poměrně málo studentů, protože výuka musí být do značné míry individuální. Na uměleckých fakultách je hned po právech druhá nejnižší šance na přijetí ke studiu. Nejsnáze se dostanete na hudební fakultu JAMU, nejhůře na divadelní fakultu AMU. Studenti, kteří se zde zapíší, je velmi často také vystudují. Co se týká budoucího uplatnění na trhu práce, většinou absolventi nemívají problém.

Ve skupině filozofických a teologických existuje 22 fakult. Celková mezinárodní a výzkumná úroveň je lehce podprůměrná. Nejvíce studentů v letošním roce je zapsáno na FF MU, nejméně na fakultě UK a TF JU. V rámci celé skupiny, v níž je pravděpodobnost přijetí podprůměrná, ale rozdíly mezi jednotlivými fakultami značné. Fakulty se nacházejí na UK, JU, UJEP, UP, OU, UHK, ZČU, UTB, UPA, SU.

Lékařské fakulty jsou velmi úspěšné ve funkci výzkumné. Nejvíce studentů se letos zapsalo na 1. Lékařské fakultě v Praze a v Brně. Je zde skoro nejnižší šance na přijetí ke studiu ze všech typů fakult. Absolventi lékařských fakult nemívají se získáním zaměstnání problém a společně s pedagogickými fakultami patří k neúspěšnějším.

V České republice se právnické fakulty na veřejných VŠ skoro nevyskytují. Nejvíce studentů nyní studuje v Brně, nejméně v Plzni. Na tento obor je nejnižší šance k přijetí, zájem je obrovský a kapacita škol velice omezená. Nejhůře se dostanete na plzeňskou fakultu.

Tab. 5: Právnické fakulty

Název fakulty	Zápis 2009/2010	Šance na přijetí	Neukončili	Ukončili	Nezaměstnání
UK - právnická	703	19	30	39	0
MU - právnická	952	18	25	65	1
UP - právnická	457	21	22	62	1
ZČU - právnická	397	15	17	67	2

Zdroj: příloha lidových novin ze dne 16. Února 2010

6 Hodnocení kvality vysokých škol v ČR

Nezbytnou součástí jakéhokoliv systému, který chceme cílevědomě ovlivňovat a řídit, je nutnost vyhodnocovat stav, ve kterém se nachází. To platí samozřejmě i v případě zabezpečování kvality VŠ.

6.1 Zabezpečování kvality v prostředí ČR

Mezi základní priority budování Evropského prostoru vysokoškolského vzdělání patří kvalita. Existují mezinárodní formy kvality ISO, které má český ekvivalent uváděný v ČSN EN ISO 9000:2006 jako „prokazování kvality“. Definice kvality uvedená v normě ISO 9000 je stupeň splnění požadavků. V tomto smyslu kvalita vysoké školy není abstraktní pojem. Je potřeba si uvědomit, že vysoké školy mají své zákazníky, kteří vnímají kvalitu školy podle kvality služeb, jež jsou jim touto školou poskytovány. V existujícím globálním a konkurenčním prostředí, jemuž jsou dnes VŠ vystaveny, se VŠ musí prezentovat jako organizace poskytující služby. Tyto kvalitní služby a produkty jsou výsledkem realizačních procesů. Kvalita realizačních procesů je v rozhodující míře dána kvalitou řízení. Implementace zákaznického přístupu se jeví jako nezbytná.

Zavedení systému managementu kvality jako nedílné součásti řízení VŠ vede k přesnému vymezení kompetencí a odpovědností, k lepší organizaci aktivit uvnitř školy, nutí ke zkoumání spokojenosti zákazníků apod. Pro aplikaci koncepce ISO 9000 ve vzdělávacích institucích byla vypracována a vydána Mezinárodní organizací pro normalizaci ISO *Mezinárodní pracovní dohoda ISO/IWA: 2003 – Směrnice pro aplikaci ISO 9001:2000 ve vzdělávání*.

Vedle koncepce norem ISO stojí koncepce TQM, která je spíše filozofií managementu a v praxi je realizována podle různých modelů, v Evropě hlavně podle *Modelu excellence EFQM*.

V rámci implementace managementu kvality můžeme jmenovat dva typy hodnocení: měření související s produkty VŠ a systémová hodnocení. V případě měření týkajících se vzdělání se jedná o hodnocení dosažené úrovně znalostí studentů, je jedno zda se jedná o zkoušku či zápočet, nebo o celý průběh studia. Systémová měření

poskytují informaci o fungování systému řízení na VŠ. Mezi základní systémová měření (požadavek ISO 9001) patří²⁰:

- hodnocení spokojenosti studentů,
- hodnocení spokojenosti absolventů po určité době od absolvování VŠ
- hodnocení spokojenosti zaměstnavatelů
- hodnocení výkonnosti jednotlivých procesů
- hodnocení výkonnosti dodavatelů VŠ
- interní audity

Komplexní metodou hodnocení kvality VŠ je metodika sebehodnocení (interní/vnitřní hodnocení) s navazujícím externím hodnocením, které využívá jako výchozí podklad výstup prováděného interního hodnocení.

Výstupy z interního hodnocení mohou být využity:

- identifikaci silných a slabých stránek, příležitostí, hrozeb, východisko pro zlepšování VŠ (SWOT analýza),
- podklad pro akreditaci
- informace pro zainteresované strany (studenty, zaměstnavatele)

Interní hodnocení VŠ lze realizovat s využitím různých modelů. Všechny tyto modely mají něco společného a to, že v je v nich užito kritéria hodnocení VŠ, které lze rozdělit do dvou skupin – na nástroje a prostředky (hodnocení toho, co a jak VŠ dělá) a na výsledky (hodnocení toho, čeho vysoká škola dosahuje).

Mezi nejčastější používané modely patří:

- The EFQM Excellence Model z roku 2003, využívaný v Evropě.
- Education Criteria for Performance Excellence používaný v USA
- IEP (Institutional Evaluation Programme) vypracovaný a provozovaný Evropskou asociací univerzit EUA

S problematikou hodnocení kvality vysokých škol souvisí také problematika akreditace. Akreditaci lze vymezit jako posouzení odborné způsobilosti k provádění

²⁰ Perspektivy jakosti 1/2008 – doc. Ing. Hutýra CSc.

vymezené činnosti a udělení oprávnění pro tuto činnost. V ČR uděluje akreditaci Akreditační komise působící v rámci MŠMT. Přístup k akreditačním škol ovšem není v zemích Evropy jednotný. Hlavním cílem komise je zabezpečovat kvalitu vysokoškolského studia, dále plní požadavky, které vyplývají z jejího členství v ENQA.

V prostředí českého vysokého školství je stále pociťován deficit, z tohoto důvodu nemůže AK využít ani informací z vnitřního hodnocení provedené vysokými školami. Z výše uvedených důvodů vypsal MŠMT projekt „Hodnocení *kvality vysokých škol*“ jehož řešením bylo *pověřeno Centrum pro studium vysokých škol CSVČ*. Na základě podkladových studií byl vypracován metodický návrh hodnocení činnosti vysokých škol pod názvem *Metodika komplexního hodnocení kvality*.

6.2 Indikátory vzdělání pro vyjádření kvality

6.3 Benchmarking v hodnocení kvality vysokých škol

Benchmarking je specifické porovnávací zkoumání různých stránek činností a struktur organizací. Jde o vhodný nástroj ke zdokonalování řízení ve všech oblastech a zejména také v řízení kvality, dobře využitelný pro vysoké školy. Benchmarking lze definovat prakticky, což znamená, že je sebezlepšující prostředek pro organizace, který jim dovoluje srovnávat s jinými s cílem nalézt komparativní silné a slabé stránky a učit se, jak věci zlepšit. Jde o proces velmi podobný takovým přístupům k řízení kvality, které zdůrazňují stálé zlepšování a vidí aktivní a trvalé zajišťování kvality jako nezastupitelnou součást řízení vysokých škol a jejich dalšího rozvoje²¹.

Mnohé případy užití dokládají, že benchmarking je opravdu užitečným nástrojem v hodnocení kvality různých činností i funkcí vysoké školství jako celku i jednotlivých vysokých škol, a to jak v kontextu jednotlivých zemí, tak i v mezinárodních měřítcích. Vedle interního a externího typu benchmarkingu se objevuje i model kombinovaný, který spojuje více metodologií v celek. Nejdůležitějším typem by se pravděpodobně v ČR mohl stát kooperativní model, jehož využití však vyžaduje, aby se na našich VŠ vytvářela kultura kvality, což je běh na dlouhou trať.

²¹ *American Productivity and Quality Center. The Benchmarking Management Guide, Portland Oregon, 1993.*

Základní a nejdůležitější způsob zajišťování kvality v českém vysokém školství je v kompetenci Akreditační komise, která hodnotí kvalitu studijních programů, aby mohla být poskytnuta akreditace MŠMT na základě posudku AK. Podobný účel má hodnocení kvality celé instituce a jejich činností, na jehož základě ministerstvo udělí státní zmocnění pro SVŠ. Akreditační komise zde vystupuje v roli vnějšího hodnotitele, pokud možno využívá výsledků vnitřního hodnocení kvality příslušné VŠ. Pravidelné vnitřní hodnocení institucí a zveřejňování jeho výsledků ve výročních zprávách je povinnost, která je uložena zákonem. Tento zákon poskytuje VŠ prakticky neomezené možnosti, které z činnosti hodnotit, jaké metody použít a jak nakládat s výsledky je situace na jednotlivých VŠ odlišná a využívá výsledků vnitřního hodnocení velmi problematické.

České VŠ i akreditační komise mají již určité zkušenosti v oblasti zajišťování kvality, ale je pravdou, že je možné nalézt i nedostatky v podobě nekoordinovaného a velmi rozmanitě se vyvíjejícího se systému hodnocení kvality, nepoměr mezi důrazem na akreditaci a stále relativně pomalým rozvojem hodnocení kvality za účelem zdokonalování, což se odráží od nízké úrovně kultury kvality na VŠ obecně. Pozitivním jevem je stále větší snaha vysokých škol najít způsob, jak hodnotit a zlepšovat svou kvalitu výuky²².

Možnost komplexního hodnocení všech činností vysokých škol otevřel v roce 2005 projekt řešený v CSVŠ, kterého se zatím účastnily dvě veřejné VŠ, dvě fakulty a dvě soukromé VŠ. Diverzifikovanost systému, velké množství činností jednotlivých institucí vyžaduje, aby typy a metodologie zajišťování kvality byly dostatečně flexibilní a aby se výsledky skutečně ke zlepšování činnosti hodnocených VS výrazně přispívaly. V oblasti vnitřního hodnocení existují také značné rezervy. Koordinace by měla přispět k tomu, aby byla snížena pracnost pro instituce a mohly se využít výsledky pro různé typy vnějšího hodnocení kvality.

Pilotní projekt „Hodnocení kvality vysokých škol“ si klade za úkol sledovat vývoj zajišťování kvality v Evropě, v rámci Boloňského procesu, ale i mimo něj. Součástí projektu je také iniciativa ESMU zaměřena na benchmarking vysokoškolského

22 ZÁVADA J., ŠEBKOVÁ, H., MUNSTEROVÁ, E. „Benchmarking“ v hodnocení vysokých škol.

managementu. Podnět pro sledování vzájemné spolupráce českých vysokých škol se zajišťováním kvality byl otevřen již v první etapě projektu v roce 2005. Jeden z pilotních seminářů byl zaměřen na školení projektového týmu a vedení obou pilotních vysokých škol. Skupinou pro kvalitu je i VUT, která zpracovala od září zprávu o řízení tří procesů, které byly z celkové nabídky čtyř procesů projektu benchmarking vybrány (Marketing vysokoškolských institucí, Situace instituce na rostoucím konkurenčním trhu, Inovativní výuka a studium).

V celkovém přehledu může jít o tyto typy benchmarkingu:

- **Interní** – je prováděno srovnávání činností různých kateder, oddělení, fakult nebo i celých kampusů na VŠ k tomu, aby byly nalezeny příklady nejlepší praxe v instituci, bez nezbytného užití externích standardů, vůči nimž by se výsledky srovnávaly.
- **Externí konkurenční benchmarking** – umožňuje srovnání činností v klíčových oblastech na základě informací získaných od institucí, které jsou považovány za konkurenty.
- **Externí kolaborativní benchmarking** – obvykle zahrnuje srovnání se s velkou skupinou, které nejsou bezprostředními konkurenty.
- **Implicitní** – očekává se, že záměrem vlád a centrálních agentur pro blízkou budoucnost bude zvyšovat význam benchmarkingu ve vysokoškolské oblasti.

Od typů benchmarkingu je nutné odlišit metodologii, kterou VŠ mohou uplatňovat.

Hlavními přístupy jsou:

- **Zlaté standardy** – pomocí zlatých standardů je vytvářen model založený na idealizovaných nejlepších praktikách instituce a pak užíván jako báze k hodnocení institucí v rozsahu, k němuž se model hodí.
- **Benchmarking založený na aktivitách** je typem metodologie, v níž se používá vybraný počet aktivit, kterou jsou pro danou VŠ buď typické, nebo reprezentativní, analyzován a srovnáván s podobnými aktivitami v jiných vybraných VŠ.
- **Vertikální** – usiluje o kvantifikaci nákladů, pracovního zatížení, produktivity práce apod. definovaných funkcionální oblastí.

- **Horizontální** – usiluje o analýzu nákladů, pracovní zátěže, produktivity a výkonnosti procesu, který probíhá napříč jedné nebo více funkcionálních oblastí.

6.4 Akreditační komise a její role v hodnocení kvality VŠ

Institut „akreditace“ byl na vysoké školy zaveden zákonem č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, který stanovil, že vláda si jako svůj poradní orgán zřizuje akreditační komisi. Akreditační komise byla zřízena k 1. září 1990, a to nařízením vlády ČR č. 350/90 Sb., o akreditační komisi. Podle již citovaného zákona měla postavení poradního orgánu vlády pro oblast vysokých škol, nezávislého na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Radě vysokých škol i vysokých školách. Účelem bylo vytvoření nezávislého a odborného institutu, který má napomáhat při zajišťování kvality vzdělávací a s tím související vědecké, výzkumné a vývojové činnosti na vysokých školách a **hodnocení této kvality**²³.

Akreditační komise je tvořena předsedou, místopředsedou a členy akreditační komise. Nezastupitelnou úlohu má i její pracovní skupiny, které se dělí na tzv. „*stále pracovní skupiny*“, pro posuzování všech žádostí o akreditace, o zřizování soukromých vysokých škol nebo fakult veřejných vysokých škol a tzv. „**účelové pracovní skupiny pro hodnocení**“ fakult, vysokých škol nebo pro hodnocení, které je zaměřeno na úroveň akreditovaných činností příslušné vysoké školy. Akreditační komise po dlouhém zvažování přistoupila k tzv. „**institucionálnímu**“ **hodnocení**, které bylo zaměřeno na oborově příbuzné fakulty. Základem pro hodnocení činnosti jsou informace poskytnuté hodnocenou fakultou nebo vysokou školou na základě **dotazníku Akreditační komise**. Jeho podoba je již ustálená a je pouze přizpůsobována specifickým podmínkám hodnocených institucí²⁴.

Dotazník akreditační komise má tyto body:

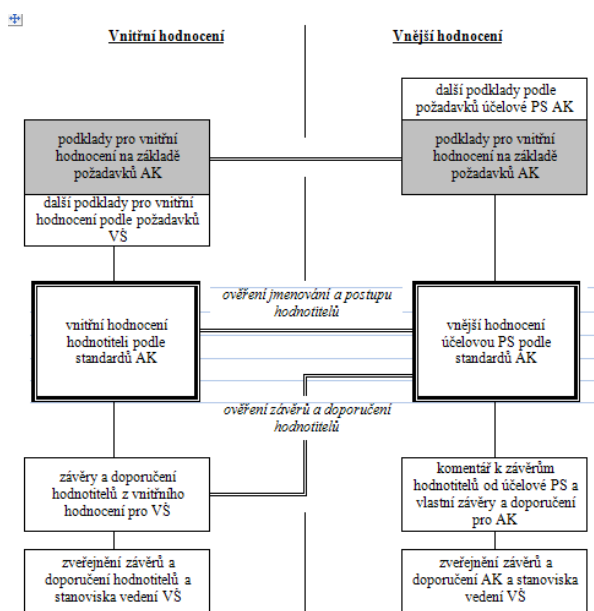
- *obecná charakteristika fakulty,*
- *studium a studijní programy* (systém studia na fakultě, možnosti volby během studia, mezioborové studium v rámci fakulty, vysoké školy a ve spolupráci s jinými fakultami, apod.),

23 VINŠ, V. Hodnocení Akreditační komisí, Praha 2004.

24 VINŠ, V. Hodnocení Akreditační komisí, Praha 2004.

- vědecká, výzkumná, vývojová a umělecká činnost
- personální zabezpečení (počet administrativních a dalších pracovníků, počet profesorů, docentů apod.)
- informační a materiálové zajištění (zda jsou na fakultě knihovny i na jednotlivých katedrách a v jakém rozsahu a zda jsou tyto knihovny dostupné i pro studenty),
- finanční zajištění (forma hospodaření fakulty, rozdělení příjmů na investiční a neinvestiční)
- organizační struktura (postavení fakulty v rámci VŠ)
- vnitřní hodnocení (úloha vedení fakulty, katedry, vědecké rady)

Obr. 1: Provázanost vnitřního a vnějšího hodnocení

Zdroj: Hodnocení Akreditační komisí, Václav Vinš, Praha 2004.

6.5 Současná nabídka vysokých škol a jejich kvalita

6.5.1 Vybrané neuniverzitní vysoké školy

6.5.1.1 Vysoká škola polytechnická Jihlava

Vysoká škola v Jihlavě vznikla na základě zákona a je regionální vysokou školou, která vznikla za silné podpory kraje Vysočina a statutárního města Jihlavy. VŠPJ je vysokou školou neuniverzitního typu – nečelní se na fakulty a realizuje především bakalářské studijní programy, zaměřena na výuku spojenou s požadavky praxe. I přes několikaletý rozvoj vysoké školy a značné úsilí kmenových představitelů VŠPJ si nese

zatím rysy dědictví po vyšší odborné škole. Stabilizace vysokoškolského prostředí a vytvoření potřebného „akademického ducha“ bude záležitostí ještě budoucích let.

VŠPJ nabízí tyto akreditované studijní programy a vzdělávací činnost:

Bakalářský studijní obor *Cestovní ruch (program Ekonomika a management)* je realizován na Katedře cestovního ruchu. Struktura studijního plánu oboru Cestovní ruch zaznamenala od roku 2005 určité změny, které vycházejí ze zkušeností s výukou a hlavně z požadavků praxe. Za posledních několik let došlo k nárůstu možností uplatnění absolventů oboru ve státní správě a také na manažerských pozicích v oblasti služeb (hotelnictví, dopravní služby).

Bakalářský studijní obor *Finance a řízení (program Ekonomika a management)*, jehož výuka je zajišťována na Katedře ekonomických studií, je zaměřen na relativně univerzální (prakticky orientované) ekonomické vzdělání ve finančních a manažerských oblastech. Užší profilace probíhá formou specializace oboru. Aktuálně jsou nabízeny specializace: Finance a účetnictví, Cestovní ruch, Projektové řízení.

U obou oborů se projevuje problém se zabezpečením výuky pedagogy, jejichž „domovskou“ institucí by byla VŠPJ. Tento personální problém se snaží škola řešit dlouhodobě reálnou a správnou cestou získávání vlastních mladých akademických pracovníků. Mladým učitelům by měl být vypracováván realistický plán odborného rozvoje a kariérního růstu (včetně zapojení do doktorských programů, obhajob disertačních prací a přípravy k habilitacím). Brzdou pro jejich rozvoj je poměrně vysoké pedagogické zatížení přímou výukou, a také neexistující vědecké zázemí na vlastní škole. Nelze s jistotou předpokládat, že v doktorských studiích budou nacházet podmínky a potřebu náročné vědecké aktivity v oborech, pro které s nimi VŠPJ v budoucnu počítá.

Mimo jiné je možné studovat obor Všeobecná sestra, Porodní asistentka v programu Ošetřovatelství, nebo Počítačové systémy a Aplikovanou informatiku v programu Elektrotechnika a informatika. Akreditační komise navrhuje zapojit pedagogy, kteří zároveň učí na dalších vysokých školách tak, aby se VŠPJ stala jejich hlavním a kmenovým pracovištěm, a bylo tak možné vytvořit vysokoškolské prostředí, které bez stálé přítomnosti vyučujících není možné. S tím souvisí také i pedagogická a tvůrčí aktivita školy – důraz by měl být kladen na růst kvalifikace pedagogů a jejich

publikační činnost v předmětech, které vyučují, alespoň v takové míře jaká je u vysokoškolských pedagogů požadována. AK přitom upozorňuje na to, že daný problém není možné vyřešit psaním vlastních učebních textů či pomůcek, ale jen standardní publikační činností odpovídající daným oborům. Tak bude zabezpečen i stále aktuální pohled na vědecké disciplíny v nabídce jednotlivých oborů. Nedostatky v personálním zabezpečení mají také negativní dopad na bakalářské práce.

Mezi hlavní nedostatky patří:

- přílohy a další součásti práce v řadě případů netvoří organický celek,
- práce se značně liší kvalitou v oboru i mezi obory
- hodnocení se zdají být nadsazená
- některá témata vybočují s koncepcí oboru, pro který je práce psána
- nedostatečné použité zdroje a citace jsou nedůsledné.

Tato vysoká škola by měla stabilizovat personální zabezpečení studijních programů, zaměřit se na mladé a perspektivní pracovníky, jejich akademický růst, každoročně hodnotit vývoj v personální oblasti, snížit pedagogické zatížení odborných asistentů a lektorů, nastartovat vlastní tvůrčí činnost VŠPJ, definovat odborné priority, omezit odborné předměty a odstranit neprůhlednost zkoušek. AK požaduje předložení kontrolní zprávy o tom, jak jsou výše uvedená doporučení naplňována a nedostatky odstraňovány k 31. říjnu 2010. Do té doby je nutné prokázat podstatné zlepšení zejména ve stabilizaci personálního zabezpečení. U studijního programu „Ošetrovatelství“ konstatuje AK nedostatky ve smyslu § 85 odst. 1 zákona, spočívající v nedostatečném personálním zabezpečení a požaduje zjednání nápravy²⁵.

6.5.1.2 Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a. s., Praha

VŠMIE vznikla rozhodnutím MŠMT ze dne 14. ledna 2002 č.j. 11 110/2002-30 o udělení státního souhlasu k působení jako soukromá vysoká škola a akreditace bakalářského studijního programu „*Ekonomika a management*“ s obory „Manažerská informatika“ a „Manažerská ekonomika“ v prezenční formě studia. V současné době VŠMIE žádá o akreditaci kombinované formy studia.

Technické a informační zajištění

25 Hodnotící zpráva Akreditační komise ze dne 26. ledna 2006

Vybavení počítačovou technikou včetně připojení k internetu je vzhledem k počtu studentů uspokojivé. Vlastní knihovna vysoké školy bude vyžadovat zvýšenou pozornost, pokud se týče počtu svazků a jejich skladby.

Závěry a doporučení AK

Podle akreditační komise, VŠMIE plní podmínky spojené s akreditací jejího studijního programu, je ovšem na místě zvážit profil absolventa studijního oboru „Manažerská informatika“ i v souvislosti s názvem oboru.

Personální zabezpečení

VŠMIE v podstatě splňuje v současné době minimální standardy požadované AK. Přesto je AK toho názoru, že k vytvoření vysokoškolského prostředí

s každodenním kontaktem vyučujících se studenty je třeba zvýšit počet vyučujících v produktivním věku zaměstnaných v hlavním pracovním poměru²⁶.

6.5.1.3 Vysoká škola podnikání, a. s., Ostrava

VŠP zahájila vzdělávací činnost v roce 2000, kdy získala státní souhlas působit jako soukromá vysoká škola a akreditaci pro bakalářský studijní program v prezenční i kombinované formě studia. Je dynamicky se rozvíjející školou, která má akreditováno i navazující magisterské studium. Na základě společenské poptávky po vzdělání a s cílem umožnit dostupnost vzdělání i v dalších regionech České republiky zřizovala postupně konzultační střediska a detašovaná pracoviště.

Ve všech konzultačních střediscích a detašovaných pracovištích (dále jen pobočky) je uskutečňován bakalářský studijní program *Ekonomika a management* se studijním oborem *Podnikání* (který je akreditován na dobu platnosti do 5. 5. 2015) a navazující magisterský studijní program *Ekonomika a management* se studijním oborem *Podnikání* (který je akreditován na dobu platnosti do 28. 2. 2008).

Studenti jsou přijímáni ke studiu na základě přijímacího řízení, organizovaného na VŠP a pobočce v Praze. Systém studia je organizován kombinací prezenční a distanční formy studia. Prezenční část výuky probíhá o víkendech, studenti mají povinnou výuku v tutoriálech a praktickou výuku v rámci blokových konzultací, samostatné studium je podpořeno studijními oporami a možnostmi dalších konzultací s pedagogem. Kontaktní výuka každého předmětu probíhá v intenzivních blocích (konkrétní rozsah 6, 8, 10 nebo 12 hodin závisí na konkrétním předmětu). První termín zkoušky je realizován na pobočce, další pak v sídle VŠP (popřípadě v Praze nebo na některé z dalších poboček podle možností pedagoga). Studenti z poboček jsou stejně jako studenti ze sídla VŠP zapsáni do univerzitního informačního systému studijní evidence (ISIS), mají možnost se tímto způsobem hlásit ke zkouškám. Se Studijním oddělením komunikují studenti především elektronickou cestou nebo telefonicky, zápisy ke studiu nebo do vyššího ročníku se organizují pro studenty na pobočce.

26 Hodnotící zpráva Akreditační komise ze dne 11. července 2007.

Kromě kombinované formy výuky disponuje VŠP velmi širokým zázemím programů celoživotního vzdělávání (dále jen CŽV), které jsou velmi úzce propojeny s kombinovanou formou studia studijních programů. Škola si neustále udržuje kontakty se svými absolventy, zve je i do výuky a vytváří si systém zpětné vazby a zapojení svých absolventů do aktivit školy.

Vysoká škola podnikání, a.s., je dynamicky se rozvíjející vysokou školou, která reaguje na potřeby studentů a uchazečů o studium. Z hlediska technického a materiálového zabezpečení výuky funguje škola dobře, případné problémy se snaží pružně řešit.

Hlavní negativa, která zjistila AK, její návrhy a doporučení:

- Zajistit, aby se nikdy neopakovala situace, že přednášku povede školitel, který má pouze bakalářský titul.
- Celkově se zaměřit na zlepšení pedagogického zabezpečení výuky: v souvislosti s proklamovaným zkvalitňováním výuky zvýšit stav interních pedagogů s kvalifikací docent nebo profesor (se zdůrazněním nutnosti jejich kvalifikace u předmětů, které vyučují), na vysokoškolské výuce by se měli podílet pedagogové minimálně se zahájeným doktorským studiem.
- Věnovat pozornost informačnímu zajištění výuky na pobočkách. Velmi silně je pocíťována zejména absence odborných knihoven (kromě univerzitního města Olomouc), tento nedostatek se zvyšuje u vyšších ročníků, především magisterského studia.
- Změnit koncepci bakalářského semináře. V současnosti je veden manažerem profesní přípravy. Jeho obsahem jsou však pouze formální zásady zpracování prací, ve výuce chybí nasazení obecněji a vědecktěji pojatého předmětu metodologie, kde by se studenti seznámili s obecnějšími zásadami vědecké a odborné práce.
- Upravit systém blokové výuky. U některých předmětů se jeví jako problém, že studenti nemají mezi bloky dostatečný prostor k přípravě – např. pokud je předmět v bloku pouze dvou dnů za sebou za semestr.
- Za nevhodnou považuje AK realizaci vysokoškolské výuky v prostorách základních, středních či odborných škol – není dostatečně vytvářeno „vysokoškolské prostředí“, často nejsou k dispozici standardy pro vysokoškolskou výuku a prostředí

negativně ovlivňuje víkendové pobyty na pobočce, které kombinované studium vyžaduje²⁷.

6.5.1.4 Akademie STING, o. p. s., Brno

Soukromá vysoká škola STING, o.p.s., získala souhlas k svému působení rozhodnutím MŠMT pod č.j. 31 908/2000-30 ze dne 7. 12. 2000. Výuka a její zajištění jsou lokalizovány ve dvou místně poměrně vzdálených budovách, a to Brně-Jundrově (rektorát a presenční studium) a Brně-Bohunicích (konzultační středisko pro kombinovanou formu studia). Akademie STING má akreditovány 2 bakalářské studijní programy a jeden magisterský studijní program. Jde o:

a) Bakalářské studijní programy:

- 62-02-R „*Hospodářská politika a správa*“, a to se studijními obory „Zdaňování“ v presenční i kombinované formě studia, „Finanční kontrola“ v presenční i kombinované formě studia.
- 62-08-R „*Ekonomika a management*“, a to se studijním oborem „Organizace a řízení malých a středních podniků“ v kombinované formě studia.

Oba bakalářské studijní programy byly akreditovány 7. 12. 2000. Výuka byla zahájena v akademickém roce 2001/2002. V r. 2007 byly oba bakalářské programy reakreditovány na 8 let, tj. do r. 2015. AK proto neuvažovala o možnosti reakreditace.

b) Navazující magisterský studijní program:

- 62-08-T „*Ekonomika a management*“, a to se studijním oborem „Podniková ekonomika a management“ v presenční i kombinované formě studia. Navazující magisterský studijní program byl akreditován 1. 12. 2005. Výuka byla zahájena v akademickém roce 2006/2007. a program by měl být v r. 2008 reakreditován.

Další postupné zlepšování personálního zajištění výuky by mělo být aktuálním úkolem vysoké školy. Tento problém se týká většiny soukromých vysokých škol. Výuku zajišťuje celkem 45% internistů (úvazek větší jak 0,7) a 55% externistů. Lze kladně ocenit, že v personální struktuře vyučujících je 24% profesorů a 41% docentů. Část

²⁷ Hodnotící zpráva Akreditační komise ze dne 29. července 2008.

interních pedagogů, kteří dosud nemají titul PhD, studuje doktorandské studium. Ve spolupráci s veřejnými brněnskými vysokými školami (zejména Podnikatelskou fakultou VUT) se uvažuje možnost budoucích habilitací a jmenovacích profesorských řízení perspektivních mladších pedagogů STING.

STING je uspokojivě fungující soukromá vysoká škola. Personální a organizační změny v roce 2007/2008 byly oprávněné a osvědčují se. Také přijatá opatření STING vedla k zlepšení její práce²⁸.

6.5.1.5 University of New York in Prague, s. r. o.

Akreditační komise hodnotila kvalitu vysoké školy podle předložené zpracované hodnotící zprávy, která analyzovala silné i slabé stránky školy. UNYP uskutečňuje pouze bakalářské studijní programy, tříleté a čtyřleté (4 obory ve třech programech – *Applied Social Sciences, Economics and Management, International Economic Relations*), přičemž čtyřleté odpovídají požadavkům v USA na určitý rozsah všeobecně vzdělávacích předmětů a vedou k možnosti získat dvojitý diplom (*double degree*) s partnerskou institucí **State University of New York, Empire State College**. Akademičtí pracovníci z této instituce jsou v kontaktu s pracovištěm (krátkodobé návštěvy třikrát do roka, e-maily, administrativní zabezpečení v Praze), studenti zapojení do „*double degree*“ mají přístup do databází americké instituce.

K obsahovému překrývání dochází pouze u oborů programu *Economics and Management* (obor *Business Administration* – čtyřletý, *European Business Administration* – tříletý), kde toto překrývání má svou logiku ve vztahu k „*double degree*“.

Škola věnuje pozornost personálnímu zabezpečení, ale přesto, byť s vědomím, že jsou akreditovány pouze bakalářské studijní programy, se jej nedaří zcela stabilizovat, zejména vytvořit jasné jádro těch, kteří budou programy rozvíjet. Pozitivně lze hodnotit, že se na UNYP nenalézají typičtí „létající profesori“, kteří by vyučovali na mnoha dalších školách, ale je zde relativně vysoká míra fluktuace vyučujících na částečný úvazek, což také není z hlediska školy příliš ideální.

28 Hodnotící zpráva Akreditační komise ze dne 29. července 2009.

AK hodnotila tuto vysokou školu dobře, jediným nezbytným krokem musí být zlepšení kvality personálního zabezpečení²⁹.

6.5.2 Univerzitní vysoké školy

6.5.2.1 Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni

Podle slov AK bakalářské studium na Fakultě právnické probíhá na kvalitní úrovni, magisterské studium vykazuje závažné nedostatky z hlediska personálního zabezpečení i související výzkumné a odborné činnosti na fakultě. Kvalita bakalářských i magisterských prací je na dobré úrovni, což potvrzuje v podstatě dobré hodnocení tohoto studia. Studenti v převážné většině hodnotí studium kladně. Výrazné pochyby se objevují v souvislosti s doktorským studiem, a to jak z hlediska složení komisí, tak zejména z hlediska nedostatečného výzkumu, který by probíhal přímo pracovišti Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni. Je nutné zdůraznit, že problémy s vědou a výzkumem přímo na fakultě a personálním zabezpečením jsou vzájemně propojené – vzhledem k množství úvazků jednotlivých kvalifikovaných pracovníků a jejich případné vědecké činnosti na jiných pracovištích, již nezbývá prostor pro realizaci vědecké a výzkumné činnosti na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni³⁰.

AK se domnívá, že Právnická fakulta Západočeské univerzity v Plzni má vnitřní potenciál a podmínky pro úspěšnou realizaci bakalářského stupně studia, magisterské studium vykazuje již značné nedostatky zejména z hlediska personálního zaměření a odborné aktivity fakulty, u doktorského studia v současnosti již nejsou naplněny základní kritéria pro doktorský studijní program (personální zabezpečení, vědecká činnost pracoviště). Fakultě chybí systém vnitřního hodnocení, který by byl schopen upozornit na problémy a vedl k dynamickému rozvoji fakulty, převládá operativní řízení a chybí dlouhodobější koncepce, která by se opírala o důkladnou analýzu vývoje fakulty.

U doktorského studijního programu *Teoretické právní vědy* shledala AK závažné nedostatky spočívající zejména v nedostatečném personálním zabezpečení a nedostatečné související vědecké a výzkumné činnosti na fakultě.

29 Hodnotící zpráva akreditační komise ze dne 14. srpna 2009.

30 Hodnotící zpráva Akreditační komise ze července 2009.

6.5.2.2 Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní je jednou ze čtyř fakult Univerzity Pardubice. Byla zřízena v roce 1991 a v současné době má za sebou již třináct let existence. V České republice se řadí mezi středně velké fakulty a studuje na ni téměř 1900 studentů. FES v současnosti uskutečňuje 5 bakalářských, 3 magisterské (z toho 2 navazující magisterské) a 2 doktorské studijní programy (z toho jeden ve spolupráci s EF TU Liberec a FIM UHK) ve studijních programech „*Hospodářská politika a správa*“ a „*systémové inženýrství a informatika*“. S přechodem na strukturované studium již do pětiletého magisterského oboru „*Informatika ve veřejné správě*“ nebyli počínaje akademickým rokem 2004-2005 přijímáni studenti do prvního ročníku.

Během své existence prošla FES významnými proměnami a dnes je relativně stabilizovanou vysokoškolskou institucí. Ještě v roce 1999 ve Zprávě o hodnocení ekonomických fakult shledala AK na FES řadu problémů.

7 Závěr

V prostředí českého vysokého školství, s téměř dvacetiletou tradicí akreditačních mechanismů je stále pocíťován deficit komplexních mechanismů vnitřního hodnocení, který by vedl ke stálému zlepšování kvality vysokoškolského vzdělání. Vysoké školy jsou povinny podle zákona provádět pravidelné vnitřní hodnocení a jeho výsledky zveřejňovat. Různorodost typů škol, programů a oborů je sice z hlediska skladby studentů prospěšná, ne však z hlediska posouzení kvality, protože má za následek obtížnou využitelnost výsledků pro hodnocení AK.

Mezi hlavní problémy současného vysokého školství patří tyto obecné problémy: neschopnost provést vlastní vnitřní reflexi (způsobena buď snahou odmítat realistické vidění skutečnosti, nebo snahou úmyslně zakrývat nedostatky), zaměňování příčin a následků (za tradiční příčinu problémů v oblasti personálního zabezpečení a výzkumné činnosti hodnocené instituce uvádějí absenci magisterského či doktorského programu, přitom nejde o příčinu, ale o důsledek), prezentace tvůrčí a výzkumné činnosti, kterou zaměstnanci instituce realizovali v rámci svého úvazku na jiných pracovištích, za doklad kvalit vlastního pracoviště, snaha řešit nedostatečnou publikační činnost zakládáním vlastních periodik (s cílem být na seznamu RVaV) či vlastních nakladatelství, podceňování analýzy dlouhodobých trendů (například vývoj věkové a kvalifikační struktury pedagogů).

Celkový počet a především rozsah hodnocení vysokoškolských institucí v roce 2008 ukázal na trend, že hodnocení činnosti vysokých škol se stává stále důležitější a časově náročnější složkou práce AK. Je zřejmé, že tato tendence bude bezesporu pokračovat i v budoucnu, což je dáno jednak stále vzrůstajícím počtem i velikostí vysokoškolských institucí a jednak mezinárodními úmluvami a standardy (především tzv. Bergenským komuniké a členstvím v asociaci ENQA), jejichž naplňování patří k závazným podmínkám uznávání národního systému zajišťování kvality v evropském vysokoškolském prostoru.

Dalším významným trendem je spojení hodnocení vysokoškolské instituce a jejích činností s akreditací (prodloužením platnosti akreditace) studijních programů. Propojení akreditací a hodnocením považuje AK se velmi efektivní a smysluplné, neboť

jí umožňuje lépe vnímat studijní programy v rámci konkrétního vysokoškolského prostředí a posuzovat jednotlivé studijní programy a jejich obory ve vztahu k ostatním. Pro vysokoškolskou instituci znamená toto propojení přínos při snižování byrokratické zátěže, zesiluje se tlak na vnitřní komunikaci a spolupráci, posiluje se koncepční rámec, přehodnocující se priority a o akreditacích se uvažuje v dlouhodobějším rámci a v kontextu celé instituce.

8 Seznam použité literatury

Literární zdroje

1. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění některých předpisů.
2. ZÁSMĚT, J. *SIMS*. přednáška ze dne 4. 6. 2009.
3. ÚIT: Ústav pro informace a vzdělání. Vývojová ročenka *Školství v ČR 2003/04 – 2008/09*. MŠMT.
4. MŠMT: *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ČR, 2007*.
5. PALÁN, Z. *Celoživotní učení. Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. str. 25 – 37.
6. Formulář Národních zpráv Boloňského procesu: 2007 – 2009.
7. European Association for Quality Assurance in Higher Education. *Zdroj: ECTS User's Guide, 2009. Quality Assurance in Higher Education*.
8. *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy České republiky v roce 2007*, MŠMT, ÚIV: Ústav pro informace a vzdělání, 2008. ISBN 978-80-211-0560-7
9. Perspektivy jakosti 1/2008 – doc. Ing. Hutýra CSc.
10. ZÁVADA J., ŠEBKOVÁ, H., MUNSTEROVÁ, E. „Benchmarking“ v hodnocení vysokých škol.
11. VINŠ, V. *Hodnocení Akreditační komisi*. Praha 2004.

Elektronické zdroje

1. Veřejné služby informačního systému
Dostupné na WWW: <http://is.muni.cz/>
2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Dostupné na WWW: <http://www.msmt.cz/>
3. Sociální partnerství
Dostupné na WWW: <http://www.socialnipartnerstvi.cz/>

4. Ústav pro informace ve vzdělání
Dostupné na WWW: <http://www.uiv.cz/>
5. Lidové noviny
Dostupné na WWW: <http://www.lidovky.cz/>
6. Vysoké školy
Dostupné na WWW: <http://www.vysokeskoly.cz/>
7. Západočeská univerzita v Plzni
Dostupné na WWW: <http://www.zcu.cz/>
8. Akademie STING
Dostupné na WWW: <http://www.sting.cz/>
9. Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice
Dostupné na WWW: <http://www.upce.cz/>
10. University of New York in Prague
Dostupné na WWW: <http://www.unyp.cz/>

9 Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze
ECTS	European Credit Transfer Systém – kreditní systém
EHEA	The European Higher Education Area – Evropský prostor vysokého školství.
ENQA	The European Association for Quality Assurance in Higher Education
ESMU	European Centre for Strategic Management of Universities
EU	Evropská unie
FTVS	Fakulta tělesné výchovy a sportu, Univerzita Karlova
ISO	International Organization for Standardization
JAMU	Janáčkova akademie múzických umění v Brně
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
SVŠ	Soukromá vysoká škola
ÚIT	Ústav informačních technologií
UNYP	University of New York in Prague
VŠ	Vysoká škola
VVŠ	Veřejná vysoká škola

10

11

12

13

14

15

17 Seznam tabulek

Tab. 1: Výdaje na veřejné VŠ

Tab. 2: Známkovací tabulka ECTS pro porovnání dvou systémů hodnocení

Tab. 3: Obecný přehled soukromých vysokých škol po roce 2000

Tab. 4: Průběh studia vybraných fakult (podle procenta úspěšnosti přijetí)

18 Seznam grafů

Graf 1: VŠ – počty škol v letech 2003 – 2008

19 Seznam obrázků

Obr. 1: Provázanost vnitřního a vnějšího hodnocení

20 Seznam příloh

21 Jmenný seznam veřejných vysokých škol

Akademie múzických umění v Praze
Akademie výtvarných umění v Praze
Česká zemědělská univerzita v Praze
České vysoké učení technické v Praze
Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Masarykova univerzita
Mendelova univerzita v Brně
Ostravská univerzita v Ostravě
Slezská univerzita v Opavě
Technická univerzita v Liberci
Univerzita Hradec Králové
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Univerzita Karlova v Praze
Univerzita Palackého v Olomouci
Univerzita Pardubice
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
Vysoká škola ekonomická v Praze
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
Vysoká škola polytechnická Jihlava
Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích
Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze
Vysoké učení technické v Brně
Západočeská univerzita v Plzni

22 Přehled soukromých vysokých škol

- Bankovní institut vysoká škola, a.s. - Praha
- Evropský polytechnický institut, s.r.o. - Kunovice
- Vysoká škola hotelová v Praze 8, s.r.o.
- Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. - Praha
- Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s.
- Vysoká škola podnikání, a.s. - Ostrava
- ŠKODA AUTO a.s. Vysoká škola - Mladá Boleslav
- Literární akademie (Soukromá vysoká škola Josefa Škvoreckého), s.r.o. - Praha
- Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, s.r.o. - Praha
- Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s.r.o. - Praha
- Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.
- Akademie STING, o.p.s. - Brno
- Metropolitní univerzita v Praze, o.p.s.
- Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o.
- Vysoká škola Karla Engliš v Brně, a.s.
- Anglo-americká vysoká škola, o.p.s. - Praha
- Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o. - Praha
- Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o. - Praha
- Vysoká škola ekonomie a managementu, o.p.s. - Praha
- University of New York in Prague, s.r.o.
- Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a.s. - Praha
- Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s.
- Středočeský vysokoškolský institut, s.r.o. - Kladno
- Mezinárodní baptistický teologický seminář Evropské baptistické federace, o.p.s. - Praha
- Západomoravská vysoká škola Třebíč, o.p.s.
- Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o. - Kolín
- Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s. - České Budějovice
- Rašínova vysoká škola s.r.o. - Brno
- Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o. - Praha
- Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku, o.p.s.
- Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, s.r.o. - Praha
- NEWTON College, a.s. - Brno
- Vysoká škola logistiky, o.p.s. - Přerov
- Vysoká škola zdravotnická, o.p.s. - Praha
- B.I.B.S., a.s. Brno International Business School
- Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, s.r.o.
- Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.
- Vysoká škola obchodní a hotelová, s.r.o. - Brno
- CEVRO Institut, o.p.s. - Praha
- Unicorn College s.r.o. - Praha
- Vysoká škola aplikovaných ekonomických studií v Českých Budějovicích, s.r.o.
- Vysoká škola realitní - Institut Franka Dysona s.r.o.
- Vysoká škola sociálně-správní, Institut celoživotního vzdělávání Havířov, o.p.s.
- Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií v Praze, spol. s r.o.

- AKCENT College, s.r.o. - Praha

23 Školné na soukromých vysokých školách

<p>Akademie STING, o.p.s. Adresa: Stromovka 1, 637 00 Brno Telefon: 541 220 334,603 4621 002 Fax: 541 220 334 E-mail: akademie@sting.cz Web: http://www.sting.cz Školné: 36 000,- Kč / rok</p>	<p>Anglo-americká vysoká škola, o.p.s. (AAVŠ) Adresa: Lázeňská 4, 118 00 Praha Telefon: 257 530 202 Fax: 257 532 911 E-mail: info@aauni.edu Web: http://www.aauni.edu Školné: od 11 800,- Kč / semestr</p>
<p>Bankovní institut vysoká škola Praha, a.s. Adresa: Ověnecká 9/380, 170 00 Praha 7 Telefon: 233 074 559 Fax: 233 072 083 E-mail: bivs@bivs.cz Web: http://www.bivs.cz Školné: od 19 900,- Kč / semestr</p>	<p>Evropský polytechnický institut, s.r.o. Adresa: Osvobození 699, 686 04 Kunovice Telefon: 572 548 035 Fax: 572 548 788 E-mail: epis@edukomplex.cz Web: http://www.edukomplex.cz Školné: 3 000,- Kč / měsíčně</p>
<p>Vysoká škola obchodní a hotelová, s.r.o. Adresa: Bosonožská 9, 625 00 Brno Telefon: 547 218 247 Fax: 547 218 053 E-mail: info@hotskolabrno.cz Web: www.hotskolabrno.cz Školné: 23 000,- Kč / semestr</p>	<p>Literární akademie (Soukromá vysoká škola Josefa Škvoreckého), s.r.o. Adresa: Na Pankráci 54, 140 00 Praha 4 Telefon: 272 773 045 Fax: 272 763 020 E-mail: lit-akad@lit-akad.cz Web: http://www.lit-akad.cz Školné: 59 500,- Kč / rok</p>

<p>Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o. Adresa: Hekrova 805, 149 00 Praha 4 Telefon: 267 913 634 Fax: 267 913 634 E-mail: viap@viap.cz Web: http://www.viap.cz Školné: 24 800,- Kč / semestr</p>	<p>Pražský technologický institut, o.p.s. Adresa: Choceradská 2600/13, 146 00 Praha 4 Telefon: 272 765 276 Fax: 272 765 276 E-mail: pti@pti.cz Web: http://www.pti.cz Školné: 19 000,- Kč / semestr</p>
<p>Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s.r.o. Adresa: Lindnerova 575/1, 180 00 Praha 8 – Libeň Telefon: 284 841 027 Fax: 284 841 196 E-mail: info@svses.cz Web: http://www.svses.cz Školné: 26 500,- Kč / semestr</p>	<p>ŠKODA AUTO a. s. Vysoká škola Adresa: Tř. V. Klementa 869, 293 60 Mladá Boleslav Telefon: 326 823 023 Fax: 326 823 113 E-mail: eva.kubinova@skoda-auto.cz Web: http://www.savs.cz Školné: 18 500,- Kč / semestr</p>
<p>Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, s.r.o. Adresa: Senovážné náměstí 23, 110 00 Praha 1 Telefon: 224 142 683 Fax: 224 142 685 E-mail: info@vscrhl.cz Web: http://www.vscrhl.cz Školné : 120 000,- Kč / rok</p>	<p>Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Adresa: Estonská 500, 101 00 Praha 10 Telefon: 210 088 800, 271 741 597 Fax: 271 740 871 E-mail: info@vsfs.cz Web: http://www.vsfs.cz Školné : 24 500,- Kč / semestr</p>
<p>Vysoká škola hotelová v Praze 8, s.r.o. Adresa: Svídnická 506, 181 00 Praha 8 Telefon: 283 101 121 Fax: 233 541 905 E-mail: infoi@vsh.cz Web: http://www.vsh.cz Školné: 32 500,- Kč/ semestr</p>	<p>Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Adresa: Roháčova 63, 130 00 Praha 3 Telefon: 267 199 012 Fax: 257 199 040 E-mail: ujakk@ujak.cz Web: http://www.ujak.cz</p>

	Školné : od 25 000,- Kč / semestr
<p>Vysoká škola Karla Engliš v Brně, a.s. Adresa: Šujanovo nám. 1, 602 00 Brno Telefon: 543 254 856 Fax: 543 254 870 E-mail: sekretariat@vske.cz Web: http://vske.cz Školné : 20 000,- Kč /semestr</p>	<p>Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s. Adresa: T. G. Masaryka 3, 360 01 Karlovy Vary Telefon: 353 301 015 Fax: 353 235 830 E-mail: studijni@vskv.cz Web: http://www.vskv.cz Školné : 23 000,- Kč / semestr</p>
<p>Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s. Adresa: Spálená 14, 110 00 Praha 1 Telefon: 224 056 017 Fax: 224 056 336 E-mail: sekretariat@vso-praha.cz Web: http://www.vso-praha.cz Školné : 22 500,- Kč / semestr</p>	<p>Vysoká škola podnikání, a.s. Adresa: Micháلكovická 1810/181, 710 00 Ostrava Telefon: 595 228 111 Fax: 595 228 199 E-mail: vsp@vsp.cz Web: http://www.vsp.cz Školné: od 17 990,- Kč / semestr</p>
<p>Metropolitní univerzita Praha, o.p.s. Adresa: Dubečská 900/10, 100 00 Praha 10 – Strašnice Telefon: 274 815 044 Fax: 274 817 190 E-mail : info@mup.cz Web: www.mup.cz Školné : od 48 000,- Kč / rok</p>	<p>Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o. Adresa: Chomutovická 1443, 149 00 Praha 11 Telefon: 272 931 435 Fax: 272 931 446 E-mail : vsap@vsap.cz Web: www.vsap.cz Školné : 25 000,- Kč / semestr</p>
<p>Vysoká škola v Plzni, o.p.s. Adresa: Ledecká 35, 323 21 Plzeň Telefon: 377 520 384 Fax: 377 534 450 E-mail: vsplzen@vsplzen.cz Web: www.vsplzen.cz Školné : od 23 000,- Kč / rok</p>	<p>University of New York in Prague, s.r.o. Adresa: Legerova 72, 120 00 Praha 2 Telefon: 224 221 281 Fax: 224 221 261 E-mail: unyp@unyp.cz Web: www.unyp.cz</p>

				Školné : odvíjí se od počtu kreditů
Vysoká škola ekonomie a managementu, s.r.o. Adresa: José Martího 2, 162 00 Praha 6 Telefon: 841 133 166 777 709 E-mail: info@vsem.cz Web: www.vsem.cz Školné : od 30 000,- Kč / rok				Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky Adresa: Vltavská 14/585, 150 00 Praha 5 Telefon: 251 512 231 Fax: 251 512 232 E-mail: vsmie@vsmie.cz Web: www.vsmie.cz Školné : od 24 998,- Kč / semestr
Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s. Adresa: U Santošky 17, 150 00 Praha 5 Telefon: 251 563 158 Fax: 251 562 124 E-mail: info@vip-vs.cz Web: www.vip-vs.cz Školné : 65 000,- Kč / rok				Mezinárodní baptistický teologický seminář Evropské baptistické federace, o.p.s. Adresa: Nad Habrovkou 3, 164 00 Praha 6 Telefon: 296 392 377 Fax: 296 392 313 E-mail: registrar@ibts.cz Web: www.ibts.eu Školné: 90 000,- Kč / rok
Středočeský vysokoškolský institut, s.r.o. Adresa: C. Boudy 1444, 272 02 Kladno Telefon: 312 664 784 312 663 E-mail: studijni@svikladno.cz Web: www.svikladno.cz Školné : 19 000,- Kč / semestr				Západomoravská vysoká škola Třebíč, o.p.s. Adresa: Okružní 935, 674 01 Třebíč Telefon: 568 850 047 Fax: 568 851 229 E-mail: info@zmvsv.cz Web: www.zmvsv.cz Školné : 14 900,- Kč / semestr
Academia rerum civilium – Vysoká škola politických a společenských věd Adresa: Ovčárecká 312, 280 02 Kolín Telefon: 321 734 711 Fax: 321 734 720 E-mail: arc@vpspv.cz Web: www.vpspv.cz				Vysoká škola evropských a regionálních studií, .o.ps. Adresa: Žižkova 6, 370 01 České Budějovice Telefon: 386 116 811 Fax: 386 116 824 E-mail: info@vsers.cz Web: www.vsers.cz

Školné : 42 000,- Kč / rok	Školné : 42 000,- Kč / rok
Rašínova vysoká škola, s.r.o. Adresa: Hudcova 78, 612 00 Brno Telefon: 541 632 402 Fax: 541 241 624 E-mail: info@ravys.cz Web: www.ravys.cz Školné : 21 000,- Kč / semestr	Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o. Adresa: Žalanského 68/54, 163 00 Praha 6 Telefon: 235 300 144 Fax: 235 300 144 E-mail: vsrrsimsova@seznam.cz Web: www.vsrr.cz Školné : 24 000,- Kč / semestr
Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku, o.p.s. Adresa: Lipová alej 2068, 397 01 Písek Telefon: 382 264 212 Fax: 382 264 212 E-mail: nada.vrbova@filmovka.cz Web: www.filmovka.cz Školné : 60 000,- Kč / rok	Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra Adresa: Pilská 9, 198 00 Praha 9 Telefon: 281 932 013 Fax: 281 932 013 E-mail: infovs@palestra.cz Web: www.palestra.cz Školné : 29 000,- Kč / semestr
Vysoká škola NEWTON College, a.s. Adresa: tř. gen. Píky 7, 613 00 Brno Telefon: 545 124 620 Fax: 545 124 621 E-mail: info@newtoncollege.cz Web: www.newtoncollege.cz Školné : 31 500,- Kč	Vysoká škola logistiky, o.p.s. Adresa: Palackého 1380/25, 750 02 Přerov Telefon: 581 701 445 Fax: 581 259 131 E-mail: vslg@vslg.cz Web: www.vslg.cz Školné : 40 000,- Kč / rok
Vysoká škola zdravotnická, o.p.s. Adresa: Duškova 7, 150 00 Praha 5 Telefon: 210 082 412 Fax: 257 316 787 E-mail: info@vszdrav.cz Web: www.vszdrav.cz Školné: 25 000,- Kč / rok, ale bude se zvyšovat	B.I.B.S. , Brno Adresa: Lidická 960/81, 602 00 Brno Telefon: 545 570 111 Fax: 545 570 115 E-mail: marketing@bibs.cz Web: www.bibs.cz Školné: 33 333,- Kč / rok

<p>Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, s.r.o.</p> <p>Adresa: Václavská nám. 132/6, 669 02 Znojmo</p> <p>Telefon: 515 224 891</p> <p>Fax: 515 221 865</p> <p>E-mail: info@svse.cz</p> <p>Web: www.svse.cz</p> <p>Školné: 14 900,- Kč / semestr</p>	<p>Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.</p> <p>Adresa: Jeremenkova 1142/42, 772 00 Olomouc</p> <p>Telefon: 587 332 311</p> <p>Fax: 587 332 311</p> <p>E-mail: mvso@mvso.cz</p> <p>Web: www.mvso.cz</p> <p>Školné: 15 000,- Kč / semestr</p>
<p>CEVRO Institut, o. p. s.</p> <p>Adresa: Jungmannova 28/17, 110 00 Praha 1</p> <p>Tel: 221 506 700, 221 506 707</p> <p>Fax: 221 506 709</p> <p>E-mail: info@vsci.cz</p> <p>Web: www.vsci.cz</p> <p>Školné: 27 500,- Kč / semestr</p>	<p>UNICORN College, s.r.o.</p> <p>Adresa: V Kapslovně 2767/2, 130 00 Praha 3</p> <p>Tel: 271 097 111,</p> <p>Fax: 221 400 114</p> <p>E-mail: info@unicorncollege.cz</p> <p>Web: www.unicorncollege.cz</p> <p>Školné: 30 000,- Kč / semestr</p>
<p>Vysoká škola aplikovaných ekonomických studií, s.r.o.</p> <p>Adresa: Pražská tř. 1813/3, 370 04 České Budějovice</p> <p>Tel: 387 318 632</p> <p>Fax: 387 318 632</p> <p>E-mail: strnadova@vscb.cz</p> <p>Web: www.vscb.cz</p> <p>Školné: 30 000 Kč/rok</p>	<p>Prague College</p> <p>Adresa: Polská 10, 120 00 Praha 2</p> <p>Tel: 222 722 544</p> <p>Fax: 222 718 813</p> <p>E-mail: info@praguecollege.cz</p> <p>Web: www.praguecollege.cz</p> <p>Školné: 40 000,- Kč / rok</p>
<p>University of Northern Virginia-Prague, s.r.o.</p> <p>Adresa: Na Poříčí 12, Praha 1, 110 00</p> <p>Tel: 224 87 24 87</p> <p>Fax: 224 87 24 85</p> <p>E-mail: prague@unva.cz</p> <p>Web: www.unva.cz</p> <p>Školné: odvíjí se od počtu kurzů</p>	

Abstrakt

Wicherová, D. Marketing vysokých škola: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2010. 65 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

25 Klíčová slova: Student, klient, soukromá vysoká škola, veřejná vysoká škola, služba, cena, vzdělání.

V bakalářské práci jsem se především zaměřila na významné rozdíly v postavení studenta jako klienta soukromé a veřejné školy s cílem zhodnotit současný stav vysokoškolského vzdělání a zároveň porovnat silné a slabé stránky jednotlivých institucí. Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit kvalitu vzdělávacích služeb jednotlivých fakult, které by pomohly pochopit systém vysokých škol a také usnadnili výběr fakulty či studijního oboru. V úvodní části práce věnuji pozornost hlavně shrnutí současné právní úpravy soukromého a veřejného vzdělávacího sektoru následně dává pohled na současné možnosti, formy, podmínky cenu studia se záměrem demonstrovat aktuální podoby orientace školy na studenta jako klienta.

Abstract

Wicherová, D. Universities Marketing: Bachelor Graduation Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2010. 65 pp. Bachelor Graduation Thesis Supervisor Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

26 Key words: Student, client, private university, public university, service, price, education.

In my thesis I focused primarily on the major differences in position of the student as a client of a private and public university. My aim was to evaluate the current state of university education and concurrently compare strong and weak points of particular institutions. The bachelor graduation thesis's objective was to evaluate quality of educational services at particular faculties enabling to understand the universities system and also to simplify selection of a faculty or field of study. In the introduction to my work I mainly focus on summary of current legislation regarding private and public educational segment which subsequently provides a view to current possibilities, forms, conditions and study prices with the aim of illustrate current forms of school's orientation at the student as a client.